

KOKEENJÄRJESTÄMISOHJE

Palvelus- ja pelastuskoirakokeiden koetoimitsijakurssi

1. EDELLYTYKSET PALVELUS- JA PELASTUSKOIRAKOKEEN JÄRJESTÄMISELLE	2
2. KOKEEN ANOMINEN	2
3. KOKEEN PERUMINEN TAI SIIRTÄMINEN	5
4. KOKEIDEN TOIMIHENKILÖT = KOETOIMIKUNTA	6
5. SUORITUSPAIKAT JA VÄLINEET	7
6. KOKEEN JÄRJESTÄJÄN VASTUUT JA VELVOITTEET.....	12
7. ILMOITTAUTUMISTEN VASTAANOTTO	12
8. YHTEYDENPITO KOETOIMITSIJAN, RATAMESTAREIDEN, SIHTEERIN JA TUOMAREIDEN VÄLILLÄ.....	17
9. KOKEEN AIKATAULU	17
10. KOKEEN LOMAKKEET	18
11. KOEPAIKAN JÄRJESTELYT	19
12. KOKEEN SIHTEERIN TEHTÄVÄT.....	20
13. KOEPÖYTÄKIRJAN TÄYTTÖOHJE.....	23
14. KOULUTUSTUNNUKSET JA TULOSRAJAT	23
15. MUISTILISTAT	24
16. LIITTEET	26

1. EDELLYTYKSET PALVELUS- JA PELASTUSKOIRAKOKEEN JÄRJESTÄMISELLE

Palvelus- ja pelastuskoirakoikeita saavat järjestää Suomen Palveluskoiraliiton jäsenyhdistykset, joiden tulee olla myös Suomen Kennelliiton jäseniä.

Kokeen järjestämisestä tulee olla anovan yhdistyksen hallituksen/johtokunnan päätös. Yhdistyksen hallitus vastaa kokeen säännönmukaisesta toteutuksesta. Hallitus voi antaa yhdistyksen koetoimikunnalle, tai rotujärjestön kyseessä ollessa alaosastoille, oikeuden anoa ja järjestää kokeita.

Yhdistyksen tulee kartoittaa vuosittain, hyvissä ajoin ennen kokeiden anomisaikoja, minkälaisista kokeista alueella on kysyntää. Yhdistykset voivat järjestää eri lajeissa myös seuraotteluja tai kaupunkienvälisiä otte-luja, joihin on osallistumisoikeus vain määrättyjen yhdistysten jäsenillä tai joukkueilla.

Vuosittain järjestetään arvokilpailuina kennelpiireittäin piirinmestaruuskilpailut. Piirinmestaruuskilpailun järjes-tysvuoroista sopivat piirin alueen yhdistykset keskenään, ja ne tulee pääsääntöisesti järjestää syyskaudella.

Suomen mestaruuskilpailut järjestetään vuosittain lajeittain pyrkien siihen, että kaikki kansalliset palveluskoirakoelajit ja IPO järjestetään samanaikaisesti. Mondioringin SM-kilpailut voidaan järjestää joko muiden lajien kanssa samanaikaisesti tai erillisenä kilpailuna. Pelastuskoirakoikeiden SM-kilpailut voidaan järjestää joko kansallisena A/B-kokeena tai IPOR-lajikohtaisesti. Erikoisjäljen (IPO-FH) ja valjakkohiihdon SM-kilpailut jär-jestetään erillisinä. SM-kilpailut tulee anoa Palveluskoiraliitolta, joka anoo kilpailulle SM-arvon Suomen Ken-nelliitolta. Palveluskoiraliitto ei myönnä 3-luokan kokeita samalle viikonlopulle niissä lajeissa, joissa kysei-senä viikonloppuna järjestetään SM-kilpailut, lukuun ottamatta SPL-kokeita.

Yhdistykset voivat anoa Palveluskoiraliitolta järjestämiään arvokilpailuja kansainvälisiksi kokeiksi. Palveluskoiraliitto anoo KV-kokeiden virallistamista Kennelliiton kautta FCI:ltä.

Saksanpaimenkoiraliiton jäsenyhdistykset saavat järjestää BH- ja IPO-kokeita, jotka on rajoitettu vain sak-sanpaimenkoirille ja virkakoirille.

Rotujärjestöt saavat järjestää vuosittain oman rotunsa mestaruuskilpailun ja yhden karsintako-keen/laji/luokka, jotka on rajoitettu vain ko. rodulle. Rotujen mestaruuskilpailut anoo ko. rotujärjestö tai yhdis-tys, joka on lupautunut toimimaan kilpailun järjestelytoimikuntana. Tällöin Palveluskoiraliitolle on toimitettava rotujärjestön vahvistus siitä, että kyseessä on rodun mestaruuskilpailu.

Kokeen saa järjestää minä tahansa vuoden- ja vuorokaudenaikana, huomioiden kuitenkin koeajankohdan todennäköiset sääolosuhteet sekä vuodenajan valoisuus ja muut järjestelyihin vaikuttavat olosuhteet.

Kokeen järjestämistä harkittaessa tulee yhdistyksen kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Onko yhdistyksellä käytettävissään koevaatimusten mukaiset kentät ja maastoalueet?
- Onko tarpeeksi kyseiseen lajiin perehtyneitä ja järjestelyihin sitoutuvia ja osaavia toimitsijoita, maalihenkilöitä, kilpailuavustajia, jäljentekijöitä jne.?
- Onko yhdistyksellä käytettävissä kortillinen PK-koetoimitsija?
- Onko kokeeseen mahdollisuus saada kokeesta vastaava tuomari ja lajituomarit?
- Onko yhdistyksellä käytettävissä koevaatimusten mukaiset telineet ja välineet?

2. KOKEEN ANOMINEN

Kokeet anotaan Palveluskoiraliiton Virkku.net-koe- ja kilpailujärjestelmän kautta. Yhdistys täyttää koeanomuksen järjestelmän sivulla ja lähettää sen sähköisesti liitolle hyväksyttäväksi. Yhdistysten käyttöoi-keuksista ja järjestelmän käytöstä on erilliset ohjeet (<http://www.virkku.net>).

Koeanomukset tulee tehdä Virkku.net-palvelussa kulloinkin voimassaolevan anomisaikataulun mukaisesti. Ajantasaiset tiedot ja ohjeet koeanomuksen tekemiseen löytyvät Virkku.net-palvelusta.

Pienissä, enintään kymmenen koiran ja yhden lajin kokeissa saa olla enintään kaksi tuomaria (kokeesta vas-taava tuomari + lisäksi yksi arvosteleva tuomari).

Pääsääntöisesti samassa kokeessa tulee olla sama osallistumismaksu kaikille osallistujille. Jos kokeessa on useampi laji, voi osallistumismaksu olla eri lajeissa erisuuruinen esim. erilaisten tuomarikulujen perusteella.

Kansallisissa pelastuskoirakokeissa ei peritä osallistumismaksua. Yhdistys voi periä ilmoittautumisen yhteydessä ns. varausmaksun, joka palautetaan osallistujalle koepaikalla. IPOR-kokeissa on normaali osallistumismaksukäytäntö.

IPO-, FH-, PAMR-, PAJÄ-, PAHA-, PAEK- ja PAVI-kokeiden yhteyteen voi lyhyellä anomisajalla anoa myös käyttäytymiskokeen (BH). Tällöin käyttäytymiskokeeseen otetaan koiria vain, mikäli koiramäärä (korkeintaan kymmenen koiraa) ei täyty kokeen varsinaiseen koelajiin ilmoittautuneista. On myös huomioitava, ettei kymmenen koiran enimmäismäärää saa ylittää.

FH1-, 2- ja IPO-FH-kokeet saa anoa samaan kokeeseen.

Kansallinen PEKO-rauniokoe ja IPOR-rauniokoe katsotaan yhdeksi lajiksi, ja molemmat sisältävä koe voidaan anoa lyhyen anomisaikataulun mukaisesti.

IPO-osakokeita saa Suomessa järjestää vain IPO-kokeen yhteydessä. Kun kokeessa halutaan järjestää myös osakokeita, tulee ne ja niiden luokat mainita koeanomuksessa:

- A-koe = IPO-kokeen jälkiosuus, luokat 1-3
- B-koe = IPO-kokeen tottelevaisuusosuus, luokat 1-3
- C-koe = IPO-kokeen suojeluosuus, luokat 1-3
- BC-koe = IPO-kokeen tottelevaisuus- ja suojeluosuus, luokat 1-3.

IPO:n osakokeisiin koiran saa ilmoittaa mihin tahansa luokkaan. Rajoitetuissa kokeissa IPO-kokeeseen ilmoittautuvilla on aina etusija. Osakokeen tulos merkitään koiran kilpailukirjaan ja kirjataan Virkku.net-palvelun koepöytäkirjaan. Palveluskoiraliitto julkaisee osakokeiden tulokset, mutta Kennelliiton jalostustietokantaan niitä ei kirjata. Osakokeisiin osallistuneista maksetaan ns. häntäraha samoin perustein kuin muihinkin koelajeihin osallistuneista.

Kokeita voi anoa myös siten, että määritellään arvosteltavien osasuoritusten määrä. Yksi tuomari saa arvostella päivässä enintään 36 osasuoritusta. Osasuoritusten määrällä rajoitetut kokeet tulee anoa pidemmän anomisajan mukaan.

Kansainväliset kokeet tulee anoa Palveluskoiraliitolta viimeistään 6 kk ennen koetta, ja SM-kokeet koevuotta edeltävän vuoden viimeiseen päivään mennessä.

Saksanpaimenkoiraliiton koeanomukset: Vain saksanpaimenkoirille rajoitetut IPO- ja BH-kokeet anotaan SPL:n kautta. SPL:n toimisto tekee koeanomukset Virkku.net-palveluun voimassaolevien anomisaikojen mukaisesti.

Kokeesta vastaavat tuomarit

Kokeeseen tulee nimetä kokeesta vastaavaksi tuomariksi joko ylituomari tai vastaava tuomari. Ylituomari voi toimia kaikissa kokeissa vastaavana tuomarina, vaikka hänellä ei olisikaan ko. lajin arvosteluoikeutta. Saksanpaimenkoiraliiton kouluttamat ylituomarit saavat toimia kokeesta vastaavana tuomarina vain BH-, IPO-, ja FH-kokeissa.

Vastaavat tuomarit saavat toimia kokeesta vastaavana tuomarina vain korkeintaan kymmenen koiran kokeissa niissä lajeissa, joissa heillä on ollut arvosteluoikeus vähintään kolme vuotta. Vastaavalla tuomarilla saa olla kokeessa apunaan enintään yksi arvosteleva tuomari.

Kokeen arvostelevat tuomarit

Palveluskoirakokeita saavat arvostella Palveluskoiraliiton kouluttamat ja hyväksymät tuomarit sekä Palveluskoiraliiton hallituksen hyväksymät Saksanpaimenkoiraliiton kouluttamat tuomarit niissä lajeissa, joihin heille

on myönnetty arvostelu-oikeus. Kokeeseen voidaan kutsua myös ulkomainen tuomari arvostelemaan kansainvälisiä lajeja. Tällöin kokeen järjestäjän tulee pyytää ulkomaista tuomaria toimittamaan hänen arvostelu-pätevyytensä myöntäneeltä kattojärjestöltä kirjallinen vahvistus voimassa olevista arvostelu-oikeuksista. Vahvistus tulee lähettää Palveluskoiraliittoon, joka toimittaa sen edelleen Kennelliitolle. Pelastuskoirakokeita saavat arvostella vain pelastuskoirakokeisiin arvostelu-oikeuden omaavat tuomarit.

Kansallisten palveluskoirakoelajien tottelevaisuusosuuden saavat arvostella kaikki palveluskoirakokeiden arvostelu-oikeuden omaavat tuomarit. Minkä tahansa kansallisen maastolajin esine-etsintäosuuden saavat arvostella kaikki tuomarit, joilla on arvostelu-oikeus johonkin kansalliseen palveluskoirakoelajiin. Kaikkia muita kokeen maasto-osia saavat arvostella vain kyseisen koelajin arvostelu-oikeuden omaavat tuomarit. IPO-kokeen mitään osaa ei saa arvostella tuomari, jolla ei ole IPO-kokeen arvostelu-oikeutta.

Kokeeseen tuomareita pyydetessä heiltä tulee kysyä, ovatko he tai heidän perheenjäsenensä kasvattajia ja millä kennelnimellä koirat on rekisteröity. Ilmoittautumisia vastaanottaessa on huomioitava, että tuomari ei saa arvostella kasvattamaansa tai perheenjäsenensä kasvattamaa koira. Kokeen tuomari ei saa toimia samassa kokeessa koiran ohjaajana.

Kokeesta vastaava toimitsija

Kaikissa palvelus- ja pelastuskoirakokeissa on oltava koepaikalla kortillinen, kokeesta vastaava toimitsija. Hän voi samalla toimia kokeessa missä tahansa toimitsijatehtävässä, ei kuitenkaan arvostelevana tuomarina tai vastaavana tuomarina.

Tuomareita ja toimihenkilöitä koskevat jääviyssäännöt

Kokeeseen ei saa osallistua:

- kokeen vastaavan tuomarin tai hänen perheenjäsenensä (vanhemmat, avio- ja avopuolisot, rekisteröidyn parisuhteen osapuolet, lapset ja sisarukset, vaikka he asuisivatkin eri osoitteissa) omistama, hallitsema tai ohjaama koira
- arvostelevan tuomarin tai hänen perheenjäsenensä (vanhemmat, avio- ja avopuolisot, rekisteröidyn parisuhteen osapuolet ja lapset; sisarukset vain, jos he asuvat samassa osoitteessa) omistama, hallitsema tai kasvattama koira tai hänen perheenjäsenensä koiranohjaajana siinä lajissa ja luokassa, missä ko. henkilö arvostelee
- vastaavan toimitsijan tai hänen perheenjäsenensä (vanhemmat, avio- ja avopuolisot, rekisteröidyn parisuhteen osapuolet ja lapset; sisarukset vain, jos he asuvat samassa osoitteessa) omistama, hallitsema tai kasvattama koira, tai hänen perheenjäsenensä koiranohjaajana
- koetoimitsijan omistama koira tai hänen perheenjäsenensä (vanhemmat, avio- ja avopuolisot, rekisteröidyn parisuhteen osapuolet ja lapset; sisarukset vain, jos he asuvat samassa osoitteessa) ohjaama koira siinä lajissa ja luokassa, missä kyseinen toimitsija toimii.

Kokeesta vastaava toimitsija, ratamestarit, tuomarit ja koe-arvostelijat eivät saa toimia samassa kokeessa koiran ohjaajana. Koiranohjaaja ei saa olla toimitsijana sen lajin siinä luokassa, johon itse osallistuu. On suositeltavaa, että koe-arvostelijat eivät arvostele perheenjäsenensä ohjaamaa koira.

Ilmoittautumistapa ja ilmoittautumisten vastaanottaja

Jos kokeeseen otetaan vain määrätty määrä osallistujia (esim. rajoitus 10 koira), tulee ilmoittautumiset ensin ottaa vastaan puhelimitse. Tällöin ilmoittautuja varaa kokeeseen paikan ja hänelle ilmoitetaan määräaika, mihin mennessä hänen tulee maksaa kokeen osallistumismaksu ja tehdä ilmoittautuminen Virkku.net -palveluun. Hänelle annetaan myös salasana Virkku.net-palveluun ilmoittautumista varten.

Jos kokeeseen ei ole rajoitusta tai rajoitus määräytyy tottelevaisuuden perusteella, saa kokeeseen ilmoittautua suoraan Virkku.net -palvelussa. Tällöin merkitään ilmoittautumisaikaan vain se päivämäärä, mihin mennessä ilmoittautuminen tulee olla tapahtunut ja anomuksessa valitaan Virkkuun ilmoittautumisen loppumisajaksi ko. päivämäärä.

Ilmoittautumisten vastaanottajan tulee huolehtia siitä, että hän on puhelimitse tavoitettavissa ilmoittautumisaikana. Ilmoittautumisajaksi voi määrätä myös määrätty päivät (esim. puhelinilmoittautuminen 15.–25.8. klo 18–20).

Rajoitukset

Kokeiden tulee pääsääntöisesti olla avoimia kaikille koesäännön ja -ohjeen kriteerit täyttävälle koirille ja ohjaajille. Kokeen osallistujamäärää voi kuitenkin rajoittaa siten, että kokeeseen otetaan vain määrätty määrä koiria/laji/luokka. Koetta ei saa rajoittaa pienemmälle koiramäärälle kuin 6 koiraa/laji, lukuun ottamatta erikoisjälkikoetta (FH) ja kansallista A/B-pelastuskoirakoetta, jotka voi rajoittaa myös pienemmälle määrälle, kuitenkin vähintään kolmelle koiralle. Jos FH-kokeen koiramäärä on alle 6 koiraa, koetta ei enää voi rajata luokittain. Muutoin lajin sisällä osallistuvien koirien määrää voidaan rajoittaa myös luokittain. Kuhunkin koe- luokkaan tulee olla mahdollisuus osallistua vähintään kaksi koiraa (esim. Rajoitus: PAJÄ 1-3, 10 koiraa, joista 3-luokkaan enintään 4). Rajoituksena voi olla myös luokkakohtainen etusija (esim. Rajoitus: PAJÄ1-3, 10 koiraa, etusija 1-luokan koirilla).

Kokeen voi rajoittaa myös siten, että maasto-osuuteen pääsee vain määrätty määrä koiria, jotka valitaan tottelevaisuusosuuden tulosten perusteella. Tällöin maasto-osuuteen tulee ottaa vähintään kymmenen parasta jokaisessa lajissa ja luokassa. Mikäli näin rajoitetussa kokeessa useampi koira päätyy sijalle 10 samalla tuloksella tottelevaisuudessa, ne on kaikki otettava mukaan maasto-osuuteen.

Kokeen saa rajoittaa myös osasuoritusten mukaan. Kokeessa arvostellaan enintään ennalta ilmoitettu määrä osasuorituksia. Tämä rajoitus tulee kyseeseen erityisesti silloin, kun järjestetään yhden tuomarin suojelu- ja käyttäytymiskokeita. Tällöin on myös muistettava, että lyhyellä anomisajalla rajoitus on aina enintään kymmenen koiraa/koe.

Rotukerhot ja -järjestöt saavat järjestää vuosittain yhden mestaruuskokeen ja yhden karsintakokeen/laji/luokka, jotka on rajoitettu vain yhdistyksen harrastamalle rodulle. Tällöin rotuyhdistys voi määrittellä myös muut osallistumiskriteerit (esim. koiralla tulee olla vähintään yksi koulutustunnus ko. lajin 3-luokassa). Rotumestaruuskilpailut voidaan järjestää myös laji- ja luokkakohtaisesti muille roduille avoimena tai rotuun perustuvalla etusijarajoituksella.

Yhdistykset voivat myös järjestää vain määrättyjen yhdistysten joukkueille rajattuja kilpailuja, joissa on omat ohjeensa joukkueiden kokoamisesta, lajeista tms. Nämä kilpailut voivat olla joko paikallis- tai rotuyhdistysten välisiä. Aina on kuitenkin huomioitava, että kokeeseen osallistuvien tulee täyttää vähintään koeohjeen osallistumisvaatimukset.

Yhdistykset voivat anoa koekauden aikana lajikohtaisesti korkeintaan kaksi koetta, joissa on etusija järjestävän yhdistyksen jäsenillä.

Kokeessa ei voi olla kuin yksi etusijarajoitus, joten esim. kokeessa, jossa on mukana BH täydentävänä lajina, ei voi olla etusijaa yhdistyksen jäsenille (koska varsinaisen lajin koirilla on jo etusija BH-kokeeseen nähden). Kun kokeessa on jokin etusijarajoitus, tulisi koeanomukseen merkitä kaksi eri ilmoittautumisaikaa: ensin etusijan omaaville ja sen jälkeen muille.

3. KOKEEN PERUMINEN TAI SIIRTÄMINEN

Kokeen anonut yhdistys on velvollinen järjestämään anomansa kokeet. Kokeen saa kuitenkin perua, jos siihen ei ole ilmoittautunut kolmea koiraa. Kokeen saa järjestää, kun siihen on ilmoittautunut vähintään kaksi koiraa. SPL:n IPO-/BH-kokeet saa perua, mikäli kokeeseen ei ole ilmoittautunut neljää koiraa. Jos kokeessa on BH täydentävänä lajina, nämä määrät koskevat koetta, vaikka siihen ei ilmoittautuisi yhtään varsinaisen lajin koiraa. Sen sijaan IPO-osakokeita ei saa järjestää, jos varsinaiseen IPO-kokeeseen ei tule ilmoittautumisia.

IPO- ja Mondioring-koe voidaan järjestää vain, kun ko. kokeeseen on ilmoitettu vähintään kaksi koiraa kansainvälisen koeohjeen lajeihin (IPO, FH, PAMR, BH). Kansainväliseen IPO-, IPO-FH- ja Mondioring-kokeeseen tulee olla ilmoittautunut vähintään neljä koiraa, ja IPOR-kokeeseen vähintään neljä koiranohjaajaa, jotta kokeen saa järjestää KV-kokeena.

Nämä määräykset perustuvat koeohjeeseen. IPO:n lajikohtaisessa koeohjeessa mainitaan osallistujien vähimmäismäärä, mutta kansallisten lajien osalta kokeeseen osallistuvien vähimmäismäärä on mainittu vain yleisessä koeohjeessa, joten niiden osalta vähimmäiskoiramäärä koskee koko koetta.

Mikäli maastossa on lunta siinä määrin, että siellä liikkujan jäljet ovat havaittavissa, ei palveluskoirakoetta saa suorittaa niissä lajeissa, joiden koeohjeet sen kieltävät. Palveluskoirakoetta (lukuun ottamatta valjakko-hihtokokeet) ei saa järjestää, mikäli lämpötila on alle -5°C , lumen syvyys on yli 5 cm, tai olosuhteet muutoin (liukkaus, kosteus, ym.) voivat aiheuttaa vaaraa koirille, ohjaajille tai toimihenkilöille. Koe on tällöin joko siirrettävä tai peruutettava. Monta lajia sisältävä koe voidaan myös peruuttaa lajikohtaisesti. Jos koe peruutetaan, koemaksut on palautettava osallistujille (toimistokulut vähennettynä). Mikäli valjakkohihtokilpailu joudutaan perumaan sääolosuhteiden vuoksi, ei koemaksuja palauteta.

Kokeen siirtäminen on mahdollista yhden kerran (vain saman koekauden sisällä). Järjestävän yhdistyksen tulee neuvotella siirrosta kokeen vastaavan tuomarin kanssa ja sopia ajankohta, johon koe siirretään. Yhdistyksen tulee ilmoittaa kokeen siirrosta Palveluskoiraliiton toimistoon mahdollisimman nopeasti, jotta tieto saadaan julkaistua. Kokeen siirrosta on myös aina ilmoitettava kokeeseen ilmoittautuneille. Mikäli siirtopäivä ei heille sovi, tulee maksetut ilmoittautumismaksut palauttaa. Osallistujamäärää saadaan täydentää ilmoitettuun uuteen ilmoittautumispäivään asti, ja osallistumisensa peruneiden tilalle voidaan ottaa varalla olevia.

Palvelus- ja pelastuskoirakoe voidaan myös peruuttaa, mikäli yhdistyksellä on siihen erityisen painava syy. Kokeen vastaava tuomari ja kokeesta vastaava toimitsija voivat päättää kokeen peruuttamisesta, mikäli olosuhteet niin vaativat. Tällöin osallistumismaksut tulee palauttaa ilmoittautuneille.

4. KOKEIDEN TOIMIHENKILÖT = KOETOIMIKUNTA

Koetta anottaessa tulee yhdistyksen nimetä kokeeseen ylitoimitsija. Useimmiten ylitoimitsija on sama henkilö kuin kokeesta vastaava toimitsija. Ylitoimitsijalla ei kuitenkaan välttämättä tarvitse olla kokeesta vastaavan toimitsijan pätevyyttä. Ennen kaikkea ylitoimitsijalla tulee olla erinomainen lajituntemus ja kokemus kokeiden järjestämisestä. Ylitoimitsijan tehtävänä on lähinnä organisoida koetoimikunta ja valvoa kaikkea sen toimintaa siten, että koe jokaisen lajin ja luokan osalta ja myös kokonaisuutena sujuu kitkattomasti. Ylitoimitsijan tulee tietää kaikki kokeen kulkuun liittyvät asiat, mutta hän ei suinkaan itse pyri niitä kaikkia tekemään. Ylitoimitsijan lisäksi koetoimikuntaan nimetään sihteeri/sihteerit, jokaiselle lajille/luokalle ratamestarit sekä tottelevaisuuskentän kenttämestari ja kanttiininhoitaja.

Suurissa kilpailuissa tulee vastuualueet jakaa pienempiin kokonaisuuksiin. Lisäksi niissä tarvitaan myös sellaisten toimintojen hallintaa, joita tavallisessa kokeessa ei ole. Tällaisia erityisiä osa-alueita ovat mm. tiedotus- ja PR-toiminta, kutsuvieraista huolehtiminen, erilaiset juhlallisuudet ja seremoniat jne.

Ylitoimitsija huolehtii koetoimikunnan kokoon kutumisesta ja kokeen järjestelyjen valvonnasta. Jokainen muu vastuuhenkilö huolehtii oman tehtävänsä hoitamisesta ja lisäävustajien kutumisesta.

Kokeissa avustavien toimihenkilöiden tulee pääsääntöisesti olla järjestävän yhdistyksen henkilöjäseniä ja täysi-ikäisiä. Erityisesti tämä koskee kaikkia niitä, jotka joutuvat tekemisiin kokeeseen osallistuvien koirien kanssa, kuten hakukokeen maalihenkilöt ja tottelevaisuusosuuden henkilöryhmä. Alaikäisiä henkilöitä voidaan käyttää avustajina vain niissä tehtävissä, joissa he eivät suoraan joudu tekemisiin kokeeseen osallistuvien koirien kanssa, kuten kanttiini, toimisto, jäljentekijä, esineruudun avustaja jne. Tarvittaessa yhdistyksen tulee kysyä alaikäisen henkilön holhoojan lupa avustustehtäviin osallistumiseen.

Jokaisen kokeessa toimivan avustajan tulee tiedostaa ns. vaitiolovelvollisuus kokeen järjestelyistä ja koe- maastojen sijainnista. Kokeen vastaavaa toimitsijaa koskevat samat jääviyssäännöt kuin arvostelevia tuomareita. Myöskään muiden koetoimitsijoiden koirat ja perheenjäsenet eivät saa osallistua kokeen siihen lajiin ja luokkaan, jossa ko. henkilö on toimitsijana.

Kokeesta vastaava toimitsija, ratamestarit, tuomarit ja koearvostelijat eivät saa toimia samassa kokeessa koiran ohjaajana. Koiranohjaaja ei saa olla toimitsijana sen lajin siinä luokassa, johon itse osallistuu.

Suojelu- ja Mondioring-kokeen kilpailuavustajina saa käyttää vain Palveluskoiraliiton hyväksymiä sekä FCI-maiden vastaavien järjestöjen hyväksymiä kortillisia kilpailuavustajia. FCI:n määräysten mukaan kilpailuavustajan korttikoulutuksen voi suorittaa vain omassa kotimaassaan. Luettelo suomalaisista kilpailuavustajista löytyy Virkku.net-palvelusta.

Yleensä ylitoimitsija huolehtii myös kokeessa tarvittavien tuomareiden kutsumisesta. Luettelo tuomareista ja heidän arvostelu-oikeuksistaan löytyy Virkku.net-palvelusta. Tuomareiden kanssa tulee mahdollisimman aikaisessa vaiheessa alustavasti sopia arvostelutehtävän suorittamisesta, jotta tiedetään, että ko. lajipätevyys-omaava tuomari on kokeessa käytettävissä. Tuomarikutsu tulee aina vahvistaa kirjallisesti tai sähköpostitse.

Kokeen sihteeri huolehtii yleensä sekä ilmoittautumisten vastaanotosta ennen koetta että koepaikalla tuloslaskennasta ja siihen liittyvästä lomakkeiden ja kilpailukirjojen täytöstä. Kanttiininhoitajan tulee sopia yhdistyksen rahastonhoitajan kanssa kanttiin laskujen maksukäytännöistä sekä rahojen tilityksistä. Suurissa kilpailuissa, joissa rahavirtoja on enemmän, on rahastonhoitajan syytä olla koepaikalla huolehtimassa rahaliikenteestä eri toimipisteissä, kuten kanttiinissa, yhdistyksen toimipisteessä, lipunmyynnissä, toimistossa jne. Tuomareita pyydetään täyttämään matkalaskulomakkeet, jotka toimitetaan yhdistyksen rahastonhoitajalle.

5. SUORITUSPAIKAT JA VÄLINEET

Koepaikkoja valittaessa ja suunniteltaessa ratamestarin sekä kokeesta vastaavan toimitsijan tärkein apuväline on kyseisen lajin koeohje. Koeohjeessa mainittuja määräyksiä tulee noudattaa kaikkia suorituspaikkoja ja maastoalueita valittaessa ja rakennettaessa. Kokeen ylitoimitsijan tulee tarkistaa, että ratamestareilla on käytössään viimeisimmät koeohjeet. Suorituspaikat tulee valita siten, ettei niiden välittömässä läheisyydessä ole liikennöityjä teitä tai rautatietä.

Koeohjeiden mainitsemia mittoja ja matkoja tulee noudattaa, ja ne tulee mitata huolellisesti. Silmämääräisesti arvioidut matkat eivät yleensä täytä koeohjeen määräyksiä. Koeohjeessa on mainittu sekä tarkkoja että arvioituja matkoja, esim. jälkikokeen 1-luokassa etsintälinja on 30 metriä, mutta jäljen pituus noin 500 metriä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että lähtölinjan tulee olla 30 metriä, mutta jäljen pituus saa olla 500 metriä +/-10 %.

Käyttäytymiskoe

Käyttäytymiskokeen liikenteeseen suhtautumisosuudesta osa suoritetaan kadulla, ostoskeskuksessa, rautatieasemalla tms. vilkkaasti liikennöidyillä paikalla ja osa rauhallisemmalla kävelytiellä tai katuosuudella.

Koe ei saa häiritä muuta liikennettä. Jos koepaikka on jonkin kaupan pysäköinti- tai piha-alueella, tulee sen käyttöön saada kauppiaan lupa. Jos koe järjestetään esim. rautatie- tai linja-autoasemalla, on lupa kysyttävä asemapäälliköltä tai vastaavalta.

Välineet: polkupyörä, auto, rullalauta tms. kulkuvälineet

Avustajat: vähintään 6 henkilöä, 1–3 häiriökoiraa ohjaajineen, auto kuljettajineen

Palvelus- ja pelastuskoirakokeiden tottelevaisuus/hallittavuusosuus

Tottelevaisuuskentän tulee olla kooltaan vähintään 50 m x 30 m. Kenttä voi olla joko hiekka- tai nurmipohjainen. Kentän tulee olla tasainen ja aluskasvillisuuden tulee olla niin lyhyttä, että heitetty noutoesine on nähtävissä. Tottelevaisuusosuus voidaan suorittaa myös sisätiloissa esim. urheiluhallissa tai maneesissa. Tottelevaisuusosan telineiden ja noutoesineiden tulee olla koeohjeen mukaisia ja ehjiä. Tottelevaisuuskentälle tulee merkitä koirien paikallaolopaikat ja 3-luokassa varata koiranohjaajille näkösuoja. Hyppyteline ja vinoeste tulee sijoittaa kentälle siten, ettei niille siirtymiseen kulu tarpeettomasti aikaa. Noutoesineille tulisi olla teline. Kokeen vastaava tuomari tarkastaa telineet ja noutoesineet ennen kokeen alkua.

Ampuma-ase tulee tarkistaa ennen koetta ja varata tarpeeksi panoksia, vähintään 2 kpl / kokeeseen osallistuva koira. Kokeissa käytetään aina paukkupanoksia ja palveluskoirakokeissa ammutaan aina 6 mm:n panoksia. Jos viranomaiset kieltävät kokeessa ampumisen, koe voidaan silti järjestää ilman ampumista.

Kansainvälisessä pelastuskoirakokeessa ja kansallisessa rauniokokeessa käytetään joko 6 tai 9 mm:n panoksia. Kansallisessa A/B-pelastuskoirakokeessa koirien äänikestävyys testataan joko ampumalla (6 mm) tai jollain vastaavalla äänihäiriöllä. Koska kokeen hallittavuusosuus voidaan järjestää myös maasto-olosuhteissa, ei ns. tottelevaisuuskentällä tai -harjoitusalueella, niin laukaisuäänät saattavat aiheuttaa väärinkärsityksiä tai ilmoituksen riistaviranomaisille, joten ne tulisi korvata jollain muulla häiriöäänellä.

Ampujalle on syytä varata korvasuojukset tai tulpat.

Välineet: telineet, noutoesineet, noutoesineteline, paikallaolopaalut, ase ja panokset

Avustajat: henkilöryhmään neljä henkilöä, joista yksi voi olla ampuja + vaihtohenkilöt

Maasto-osuudet

Kussakin koelajissa tulee olla koeohjeen vaatimusten mukainen maasto-osuuden suoritusalue. Maastoista tulee hankkia mahdollisimman ajanmukaiset kartat. Erityisesti jälkikokeessa, jossa maastoalueita tarvitaan paljon, on alueen kartta välttämätön. Maastoalueiden käyttöluupa tulee kysyä maanomistajalta ja alueen metsästoikeuden omaavalta metsästysseuralta. On suositeltavaa anoa luvat kirjallisesti tai sähköpostilla ja pyytää myös vastaus. Kopio luvasta on syytä pitää koepäivänä ja koeratojen valmistelujen aikana maastossa mukana, jotta se voidaan kysyttäessä esittää.

Viestikokeessa maaston käytöstä tulee myös ilmoittaa Suomen Riistakeskukselle. Viestikokeen järjestävä yhdistys ilmoittaa koepäivät kennelpiirille, joka anoo luvat Riistakeskukselta. Kunkin kennelpiirin lupakäytännöstä tulee kysyä koepaikkakunnan kennelpiirin sihteeriltä.

Ohjaajat voivat palveluskoirakokeiden ja kansallisen pelastuskoirakokeen maasto-osuudessa käyttää paikannukseen tarkoitettuja välineitä kulkemansa reitin tallentamiseen. Koirilla paikantamislaitteita (tutkapannat) ei saa käyttää, lukuun ottamatta viestikoetta.

Suorituspaikkoja valitessa tulee huomioida, että niissä lajeissa, joissa tuomarin tulee näkemänsä perusteella arvostella koiran suoritus, tulee suorituspaikka valita siten, että se on mahdollista. Esineruutu ja jälkien lähtölinjat tulee sijoittaa siten, että koiran työskentely alueella on pääsääntöisesti nähtävissä. Myös henkilöetsintä-alueella tuomarin tulee ainakin osittain pystyä seuraamaan koiran työskentelyä.

Erikoisjälki- ja suojelukokeiden jälkialueet tulee valita siten, että koira pystyy ajamaan jäljen maavainuisesti. Kasvillisuus ei saa olla liian pitkää tai sellaista, että koira mahdollisesti loukkaa siinä itsensä.

Suorituspaikat, joista koeohje mainitsee metsä tai muu maastoalue, on sijoitettava sellaiselle alueelle, jossa ei ole kovin paljon muita liikkujia. Maastolla tarkoitetaan lähinnä alueita, jotka eivät ole asutuksen, liikenteen tai maanviljelyksen käytössä (metsiä, soita, niittyjä jne.).

Jokaisen lajin kohdalla on koeohjeissa mainittu maasto-osuuden ratojen vaatimukset ja ohjeet ratojen rakentamisesta.

Esine-etsintä

Alue tulee mitata siten, että se on koeohjeen määräysten mukaisesti 50 m x 50 m suuruinen. Alue tulee merkitä riittävän näkyvästi. Esineiden minimikoko on 5x6x2 cm. Esineinä ei saa käyttää sellaisia esineitä, joihin haju tarttuu huonosti, tai jotka rikkoutuessaan saattavat vahingoittaa koira (metalli, lasi, kova muovi), eikä myöskään tottelevaisuusosassa käytettäviä noutoesineitä. Esineitä tulee varata siten, että jokaista on vähintään 2 kpl samanlaisia, häviämisen tai rikkoontumisen varalle. Saman luokan koirille esineet sijoitetaan aina samoille paikoille. Mikäli samaa ruutua käytetään päivän aikana eri luokille, on esineet myös silloin sijoitettava aina samoille paikoille luokasta riippumatta. Tuomari hyväksyy esineet ennen ensimmäisen koiran suoritusta ja määrää myös esineiden paikat.

Välineet: merkkkausnauhaa ja vähintään 2 x 4 esinettä, ajanottokello

Avustajat: alueen talleamiseen useampi henkilö + koira, suorituksen aikana yksi avustaja

Henkilöetsintä

Hakukokeen henkilöetsintäalue tulee tehdä normaaliin metsämaastoon. Hakukoetta ei ole tarkoitettu rakennusetsintäsuorituksiksi. Hakukokeessa saattaa yhtenä piilona olla jokin autiovaja tai muu pieni rakennus. Tällöin on aina tarkastettava, että koiralla on mahdollisuus saada vainu henkilöstä rakennuksen ulkopuolelta. Hakukokeen umpipiilojen tulee olla sellaisia, että koira ei näe eikä pysty koskemaan piilossa olevaa maalihenkilöä. Piilojen tulee olla tukevia, jotta ne kestävät sortumatta koiran hyppimisen niitä vasten.

Henkilöetsintäalue tulee merkitä siten, että se on maastosta erotettavissa. Erityisesti keskilinja on merkittävä näkyvästi. Keskilinjalla on oltava selvät merkinnät 100 m, 200 m ja 300 m kohdalla. Piilojen paikat suunnitellaan etukäteen, mutta tuomari tarkastaa radan ja hyväksyy piilot ennen kokeen alkua, joten kovin suuriin rakennustöihin ei kannata ryhtyä ennen kuin tuomari on radan hyväksynyt.

Välineet: piilot, alustat, merkkausnauhaa, keskilinjän alku- ja välimatkaopastaulut, ajanottokello

Avustajat: kolme maalihenkilöä + vaihtohenkilöt + alueen tallauksessa koira

Jälkikoe

Jälkikokeen maasto-osuus tulee järjestää pääsääntöisesti vaihtelevassa metsämaastossa. Jokaisesta jäljestä tulee piirtää kaaviokuva, josta otetaan muutama kopio. Ratakaaviota tarvitaan radan teossa ja sellainen tulee antaa tuomarille ennen kuin hän lähettää koiran jäljelle. Kaavioon tulee merkitä jälkinumero, jäljentekijän nimi sekä jäljenteon lähtöaika. Kaaviosta tulee selvästi ilmetä mistä ja mihin suuntaan jälki ylittää lähtölinjan. Mikäli järjestäjä on vähänkin epävarma jäljentekijöiden taidoista, tulee jäljet merkitä ennen koepäivää. Koepäivänä jäljentekijä kulkee merkityn reitin, poistaa merkit ja jättää esineet jäljelle.

Jälkiesineiden kooltaan n. 10 cm pitkiä ja n. 2 cm paksuja kuivasta puun oksasta tehtyjä keppejä. Esineiden on oltava jäljentekijän hallussa vähintään 30 minuuttia ennen jäljentekoa, jotta niihin tarttuu riittävä ominaishaju. Ne on merkittävä selkeästi ratatunnuksella, ja niissä on hyvä olla myös jokin merkki, josta ne tunnistetaan juuri tämän kokeen jälkiesineiksi (esim. yhdistyksen leima, jokin kynämerkintä tai nitojan nasta esiin päässä).

Lähtölinjat tulee merkitä näkyvästi ja tarvittaessa linjan suunta tulee merkitä useammalla merkillä. Linjan loppupisteen tulee näkyä selvästi. Jälkikokeessa on aina merkittävä muutama lähtölinja varalle mahdollisia uusintajälkiä varten. Tarvittaessa myös nämä jäljet tulee merkitä etukäteen. Ratamestarin tulee valvoa jälkien purkamista ja varmistaa, että jokaisen jäljen lähtö tapahtuu kaavion mukaisesti.

Ratamestarin on myös valittava keppien vastaanottoon sopiva paikka/paikat ja niiden mukaan arvioitava ja ilmoitettava tuomarille ohjaajille keppien palauttamista varten annettavien ns. paluuaikojen pituudet.

Jälkikokeen aikataulu on suunniteltava niin, ettei koiria viedä maastoon ennen, kuin jäljet on tehty.

Välineet: kartta alueesta, jälkikaaviot, merkkausnauhaa, ratatunnukset, jälkiesineet

Avustajat: jäljentekijöitä siten, että jälkien teko onnistuu aikataulun mukaisesti liikaa kiirehtimättä, jälkikeppien vastaanottaja(t)

Viestikoe

Viestiradat tulee tehdä vaihtelevaan metsämaastoon. Uusia hakkuuaukeita ja vesottuja taimikoita tulee välttää. Viestiradan maaston tulee olla sellainen, että koira pystyy siinä juoksemaan ilman selvää loukkaantumisen vaaraa. Rata voi ylittää lyhyen suoalueen tai tiheikön, mutta pääsääntöisesti sen tulee olla melko vaivattomasti liikuttavassa maastossa. Viestikokeessa tarvitaan myös yhteydenottovälineet eri pisteiden välille. Matkapuhelimet kuuluvat miltei joka paikassa, mutta maastossa saattaa olla katvealueita, ja tämä tulee järjestäjän tarkistaa ennen koetta. Mikäli matkapuhelimet eivät alueella kuulu, tulee kokeeseen varata radiopuhelimet.

Viestin ajanotto tapahtuu sekuntikelloilla, jotka järjestäjän tulee hankkia ja tarkistaa siten, että paristot riittävät koko kokeen ajaksi. Matkapuhelimen sekuntikello ei aina ole täysin luotettava ajanottoväline, koska sekuntikellonäyttö saattaa puhelimen soidessa hävitä näkymättömiin taustalle ja vaikka kello jatkaakin ajanottoa, sitä ei voi nähdä.

Viestirata tulee merkitä selvästi ja tarpeeksi tiheästi. Lähetyspisteet tulee suunnitella siten, että sitä edeltävä alue on sellainen, että seuraamismatka voidaan kävellä vaivattomasti. Rata tulee mitata joko 50 metrin mittalla, askelmääräisesti tai GPS-laitteella. Kaikkiin lähetyspisteisiin tulee merkitä koirien lepopaikat.

Välineet: kartta, merkkiausnauhaa, viestipistetunnukset, puhelimet, kellot

Avustajat: molemmilla tuomareilla tulee olla avustaja

Etsintäko

Etsintäkokeen henkilö-, esine-etsintä- ja jälkialueita koskevat kyseisten koelajien ohjeet. Tarkkuusetsintä ja pudotetun esineen nouto voidaan suorittaa metsässä, niityllä tai muulla vastaavalla maastoalueella, mutta ei tiellä. Tuomari hyväksyy tarkkuusetsinnän esineen. Pudotetun esineen noutoalueen maaston tulee olla kohutuullisen helppokulkuinen ja näkyvyyden hyvä. Helpointa on, jos radan vieressä näköetäisyydellä kulkee metsätie, jolta tuomari voi arvostella suoritukset. Liikennöidyn tien laitaa noutoaluetta ei saa tehdä.

Välineet: merkintäusnauhaa, ratatunnukset ja kyltit, jälkiesineet, henkilöetsintään piilo (3-luokka), tarkkuusetsintäesineet ja ruudun merkkäuskepit, ajanottokello

Avustajat: jäljentekijöitä ja henkilöetsintään kaksi maalihenkilöä

Opastusko

Opastuskokeen suorituspaikkojen valinnassa tulee käyttää lajin tuntevaa henkilöä suunnittelemaan koerata. Koe poikkeaa muista koelajeista ratkaisevasti. Rataa suunniteltaessa on huomioitava sekä koeohjeen määräykset että erityisesti koiran ja ohjaajan turvallisuus. Opastuskokeen erityisvarusteisiin kuuluvat koiranohjaajien silmäsuojat, joita jokaisen koiranohjaajan tulee käyttää koesuoritusten aikana. Kaikkien kokeessa olevien esteiden tulee olla mahdollisimman luonnollisia, taajamaympäristöstä tavallisestikin löytyviä asioita ja esineitä (liikennemerkkit, rakennustyömaat, katuesteet, vesilammikot, puiden oksat jne.). Kokeen järjestäjän on myös huomioitava, että osallistujilla on miltei aina mukana näkevä saattaja. Suoritusvuoroaan odottavien tulisi voida oleskella sisätiloissa.

Välineet: silmäsuojukset

Avustajat: kilpailijoiden avustajia sekä häiriökoira ohjaajineen

IPO-koe ja erikoisjälkikoe

IPO-kokeiden ja erikoisjäljen jäljet tulee tehdä pellolle tai muuten avoimeen maastoon, jossa tuomari voi vaivattomasti seurata suoritusta. Alueen aluskasvillisuuden tulee olla sellainen, että koira pystyy seuraamaan jälkeä mahdollisimman maavainuisesti. Koetta ei saa järjestää alueella, joka on aivan lähiaikoina lannoitettu tai myrkytetty. Jälkipaalut ja muut merkit tulee ehdottomasti muistaa poistaa pelloilta heti suoritusten jälkeen.

IPO-kokeen C-osa (suojeluosuus) suoritetaan kentällä, johon on pystytetty kuusi suojelupiiloa. Piilot tulee kiinnittää kenttään siten, ettei tuuli tai piiloa mahdollisesti tönäisevä koira kaada niitä.

Suojelukokeen kilpailuavustajan tulee olla Palveluskoiraliiton tai FCI-maiden vastaavien järjestöjen hyväksymä kortillinen maalimies. FCI:n määräysten mukaan kilpailuavustajan korttikoulutuksen voi suorittaa vain omassa kotimaassaan. Luettelo suomalaisista kortillisista kilpailuavustajista löytyy Virkku.net-palvelusta. Myös SPL-kokeissa saa käyttää vain niitä maalimiehiä, joiden nimi löytyy ko. listalta. Kun kokeeseen kutsutaan ulkomainen kilpailuavustaja, tulee hänen toimittaa kokeesta vastaavalle tuomarille kilpailuavustajaluvan myöntäneen keskusjärjestön vahvistus voimassa olevasta toimintaluvasta. Pienissä kokeissa voi olla vain yksi maalimies, mutta jos koiria on seitsemän tai useampia, tulee kokeessa olla kaksi maalimiestä.

Välineet: jälkipaalut ja -esineet, piilot, maalimiehen varusteet (suojahihan päällinen)

Avustajat: jäljentekijät, kilpailuavustajat

Mondioring-koe

Mondioring-koe järjestetään kokonaisuudessaan (tottelevaisuus, hyppy ja suojeisuus) yhdellä kentällä, jossa on vähintään seitsemän piiloa, joista vähintään yhden on oltava liikuteltava. Koekentän on oltava aidattu niin, että koira ei sieltä normaalisti juoksemalla pääse pois (aita vähintään noin 80 cm korkea) ja sinne on oltava vähintään kaksi sisäänkäyntiä (toinen koirakolle ja toinen kilpailuavustajille). Kentän koon on vastattava koeohjeessa mainittua maksimikokoa tai oltava sen kokoinen, että luokkien minimihyökkäysmatkat täyttyvät, ja että näiden lisäksi ohjaajalle jää noin 3 metrin valmistelumatka ja kilpailuavustajalle noin 5 metrin työskentelyalue. Koe tulee järjestää nurmi-, keinonurmi- tai kumirouhekentällä. Koetta ei saa järjestää olosuhteissa, joissa koiralla on vaara loukkaantua, esim. rankkasateen, jään tai lumen liukastama alusta.

Mondioring-kokeen kilpailuavustajan tulee olla Palveluskoiraliiton tai FCI-maiden vastaavien järjestöjen hyväksymä kortillinen kilpailuavustaja. FCI:n määräysten mukaan kilpailuavustajan korttikoulutuksen voi suorittaa vain omassa kotimaassaan. Luettelo suomalaisista kortillisista kilpailuavustajista löytyy Virkku.net-palvelusta. Kun kokeeseen kutsutaan ulkomainen kilpailuavustaja, tulee hänen toimittaa kokeesta vastaavalle tuomarille kilpailuavustajaluvan myöntäneen keskusjärjestön vahvistus voimassa olevasta toimintaluvasta. Luokan 1 kokeissa voidaan käyttää vain yhtä kilpailuavustajaa, mutta suositus on, että sielläkin käytetään kahta kilpailuavustajaa. Luokissa 2 ja 3 tulee kokeessa olla kaksi kilpailuavustajaa.

Mondioring-kokeessa tasapisteissä järjestys määräytyy seuraavasti:

1. korkein pistemäärä puruliikkeissä
2. korkein pistemäärä tottelevaisuusliikkeissä
3. korkein pistemäärä hyppyliikkeissä

Välineet: ajanottokello, äänitorvi, laput suoritusjärjestyksen arpomiseksi, 6 apuvälinettä hyökkäyksiä varten, 1 este hyökkäyksiä varten, 6 piiloa etsintä- ja kuljetusliikettä varten ja 1 siirrettävä piilo, 3 hyppytelinettä, 6 noutoesinettä, ruokasyötit, puuesineitä tunnistusnoutoa varten, 2 starttirevolveria ja panoksia, liput pysäytettyä hyökkäystä varten, 1-2 häirintävälinettä paikallaoloa varten, 3-4 esinettä esineen vartiointiliikettä varten, välineet kentän koristeluun ja häiriön aiheuttamiseen

Avustajat: liikkeenohjaaja, ratamestari, koesihteerit, kenttäavustajat, kilpailuavustajat

Pelastuskoirakokeet

Kansallisen A/B-pelastuskoirakokeen jälki- ja henkilöetsintäalueita koskevat samat ohjeet kuin haku- ja jälkikokeen maasto-osuuksia, huomioiden kuitenkin lajikohtaiset ohjeet (esim. jäljellä olevat esineet ovat käyttöesineitä).

Rauniokoe suoritetaan Palveluskoiraliiton hyväksymällä raunioradalla, ja etsittävät henkilöt sijoitetaan piiloihin koeohjeiden mukaisesti. Koeohje edellyttää, että suoritusten aikana radalla on sekä savu- että meluhäiriöitä.

Kansallisen rauniokokeen ja IPOR-pelastuskoirakokeiden ketteryysosuuden telineet tulee rakentaa koeohjeiden mukaisesti. Telineet tulee pystyttää siten, etteivät ne kaadu tai sorru kesken suorituksen.

Välineet: häiriötä aiheuttavat laitteet (savu ja melu), maalihenkilöiden suojavaarusteet ja vaatteet, koeohjeen mukaiset ketteryystelineet

Avustajat: maalihenkilöt, jäljentekijä, ketteryysosuuden koiran kantaja(t), muut rata-avustajat

Valjakkohiihto

Valjakkohiihtoladut tulee tehdä niin leveiksi, että luistelutyylinen hiihto on koko matkalla mahdollinen. Mikäli radalla on vaikeita alamäkiä tai jyrkkiä mutkia, niistä tulee tehdä varoitustaulut, jotka sijoitetaan niin, että ne ovat havaittavissa hyvissä ajoin ennen vaarallista kohtaa. Kilpailuladusta risteäville laduille tulee asettaa selkeät esteet, jotta radan suunta on helposti havaittavissa kovassakin vauhdissa.

Mikäli kilpailulatu ylittää liikennöidyn tien, on asiasta tehtävä ilmoitus paikalliselle poliisille. Ylityspaikalla tulee olla vähintään kaksi liikenteenohjaajaa, jotka pysäyttävät liikenteen ajoissa, kun valjakko on ylittämässä tien. Ylämäkien tulisi olla sellaisia, että ne on mahdollista hiihtää. Lähdössä ja maalissa tulee olla ajanottoon tottuneita kellonkäyttäjiä. Mikäli kilpailukeskuksessa on käytössä sähköinen ajanottojärjestelmä, sitä voidaan käyttää myös valjakkohiihtokilpailuissa.

Välineet: opastetaulut, ajanottokellot

Avustajat: ajanottajat, avustajia lähtöön ja maaliin, rata-avustajat, liikenteenohjaajat

Kokeiden maastoalueet ja suorituspaikat tulee aina tarkistaa ennen koetta, vaikka käytettäisiin yhdistyksen aiemmin kokeissa ja harjoituksissa käyttämiä tuttuja alueita ja ratoja. Aina on mahdollista, että edellisen kokeen jälkeen maastossa on tehty metsätöitä tai rakennettu tie, joka vaikeuttaa koeratojen rakentamista. Kokeesta vastaavan tuomarin tulee tarkistaa, että koeradat ja muut suorituspaikat ovat koeohjeen mukaiset.

6. KOKEEN JÄRJESTÄJÄN VASTUUT JA VELVOITTEET

Kokeen järjestävä yhdistys vastaa siitä, että koeohjetta noudatetaan tarkasti. Järjestävä yhdistys huolehtii myös, että kokeen toimihenkilöt tuntevat koeohjeet. Kokeen toimihenkilöt eivät saa kertoa ulkopuolisille tai kokeeseen osallistuville koemaastojen sijaintia tai koejärjestelyihin liittyviä asioita. Järjestävä yhdistys on vastuussa myös siitä, että kaikki tarvittavat koalueiden ja -maastojen luvat ovat voimassa.

Mikäli kokeeseen osallistuva koiranohjaaja ilmoittaa säännön mukaisesti erimielisyydestään, tulee kokeen vastaavan tuomarin pyrkiä ratkaisemaan ongelma koepaikalla. Hän voi vaatia kokeen järjestäjää tekemään mahdolliseen uusintasuoritukseen tarvittavat järjestelyt. Kokeen järjestäjän tulee varautua siihen, että esimerkiksi jälkikokeessa saatetaan tarvita muutamia ns. varajalkiä.

Kokeen järjestäjä vastaa myös siitä, että kaikki koetta varten rakennetut telineet ja rakennelmat ovat turvallisia sekä osallistujille että yleisölle. Palveluskoiraliitto pitää yllä vastuuvakuutusta, joka kattaa liiton jäsenyhdistysten järjestämässä tapahtumissa sattuneet tuottamukselliset tapaturmat. Tästä vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on sattunut, jos esimerkiksi A-este sortuu koiran sitä ylittäessä ja koira loukkaantuu tai yhdistyksen rakentama katsomon porras ei kestä, vaan rikkoontuu aiheuttaen yleisön loukkaantumisen. Vastuuvakuutus ei kuitenkaan korvaa esimerkiksi koiranohjaajille tai koiralle maastossa liukastumisen seurauksena aiheutunutta tapaturmaa.

Palveluskoiraliiton ryhmätapaturmavakuutus korvaa SPKL-lisenssin omaavalle koiranohjaajalle kokeissa sattuneet tapaturmasta aiheutuneet kulut niiltä osin kuin yleinen sairausvakuutus ei niitä korvaa, mikäli ohjaaja päättää tätä vakuutusta käyttää. Vakuutus ei korvaa koirille aiheutuneita tapaturmia, vaan koiranohjaaja on aina vastuussa koiralle aiheutuneista tai koiran aiheuttamista vahingoista. Koiranomistaja on vastuussa koiran puremista aiheutuneista vahingoista.

Lisätietoja vakuutuksista: <http://www.palveluskoiraliitto.fi/palveluskoiraliitto/vakuutukset.html>

7. ILMOITTAUTUMISTEN VASTAANOTTO

Ilmoittautumisten vastaanottajaksi on nimettävä henkilö, joka tietää koesäännön määräykset kokeeseen osallistuville asetetuista kriteereistä. Henkilön tulisi olla sellainen, jonka puhelinnumero ja osoite pysyvät samana anomuksen kirjoittamisen ja viimeisen ilmoittautumispäivän välisen ajan. Korjatut ja muutetut yhteystiedot aiheuttavat ongelmia julkaistujen koekalenterien osalta. Järjestäjä voi tehdä Virkku.net-palvelussa olevien hyväksytyjen kokeiden koetietoihin korjauksia ja muutoksia esim. ilmoittautumisten vastaanottajan yhteystietojen ja kokeen salasanan osalta, mutta muut korjaukset ja muutokset voi tehdä vain Palveluskoiraliiton toimisto.

Ilmoittautumiset tulee vastaanottaa anomuksessa mainitulla tavalla. Puhelinilmoittautumisessa tulee selvittää, onko koiralla oikeutta osallistua kyseiseen koelajiin ja -luokkaan. Koiralla on jo ilmoittautumispäivänä oltava oikeus osallistua siihen luokkaan, mihin koira ilmoitetaan.

Osallistumisoikeus

Käyttäytymiskokeisiin, opastuskokeisiin ja pelastuskoirakokeisiin (lukuun ottamatta SM-kilpailuja) saavat osallistua kaikki rodut sekä rekisteröimättömät koirat. Rekisteröimättömillä koirilla tulee olla Suomen Kennelliiton omistajatodistus. Rodut, jotka eivät ole FCI:n hyväksymiä, voivat osallistua käyttäytymiskokeeseen, jos ne ovat oman maansa virallisessa rekisterissä. Tällöin koiralla tulee olla nk. export pedigree, eikä koira tarvitse kirjata FIX-omistajarekisteriin. Koiran tulee olla tunnistusmerkitty Kennelliiton hyväksymällä tavalla. Valjakkohiitokokeisiin saavat osallistua kaikki rekisteröidyt koirat.

Palveluskoirakokeisiin saavat osallistua vain määrättyt Suomen Kennelliiton hyväksymät rodut. Ajantasainen luettelo roduista löytyy Palveluskoiraliiton verkkosivuilta ja Virkku.net-palvelusta.

Kokeisiin ei saa osallistua sairas tai lääkitty koira, eikä narttu, jonka synnyttämiseen on aikaa vähemmän kuin 30 vuorokautta tai synnytyksestä on vähemmän kuin 42 vuorokautta.

Kansainvälisiin IPO- ja Mondioring-kokeisiin saavat osallistua Kennelliiton hallituksen hyväksymät palveluskoirarodut. CACIT:in jakoperusteet määrittää FCI. Suomen mestaruuskilpailuihin saavat osallistua vain Suomen Kennelliiton koirarekistereihin (FIN, EJ, ER) merkityt koirat.

Palvelus- ja pelastuskoirakokeissa koiran omistajan ja ohjaajan tulee olla Suomen Palveluskoiraliiton jäsenyhdistyksen jäsen. Käyttäytymiskokeessa koiran omistajan ja ohjaajan tulee olla Suomen Kennelliiton tai Kennelliiton jäsenyhdistyksen jäsen.

Kokeeseen ei saa osallistua

- koira, jota koskee kokeen johonkin tuomariin tai toimihenkilöön liittyvä jääviyssääntö (ks. sivu 4)
- kiimainen narttu, lukuun ottamatta käyttäytymis-, suojelu-, Mondioring-, erikoisjälki- ja pelastuskoirakokeita
- typistetty koira (synnynnäinen töpöhäntä on merkitty koiran rekisterikirjaan lyhenteellä TÖ).

Ilmoittautuminen kokeeseen

Jos kokeen osallistujamäärä on rajoitettu, tulee ilmoittautujan aina ensin varata koepaikka puhelimitse järjestäjän määräämänä ajankohtana. Rajoitettuihin kokeisiin ei saa ottaa koepaikkavarauksia sähköpostilla.

Kun ilmoittautujalle on luvattu koepaikka, hänen tulee maksaa kokeen osallistumismaksu ja tehdä ilmoittautuminen Virkku.net-palveluun hänelle ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Hänelle annetaan myös salasana Virkku.net-palveluun ilmoittautumista varten. Rajoittamattomiin kokeisiin koiranohjaaja voi ilmoittautua suoraan Virkku.net-palvelussa.

Jo puhelinilmoittautumisen yhteydessä on syytä muistuttaa koiranohjaajaa koiralta vaadittavista rokotuksista ja tunnistusmerkinnästä sekä siitä, että koiralla ei saa olla mitään lääkitystä. Lääkeaineiden varoikalista löytyy Kennelliiton verkkosivuilta. Kansainvälisiin koelajeihin ilmoitettavien koirien osalta omistajaa on muistutettava velvollisuudesta ilmoittaa, mikäli koiralla on kokeen aikana kiima. Käyttäytymiskokeeseen ilmoitettavasta koirasta tulee varmistaa, että koira on vähintään 12 kk. Palvelus- ja pelastuskoirakoelajeihin ilmoittautumisen yhteydessä tulee kysyä laji ja luokka, johon koira ilmoitetaan, sekä oikeus osallistua ko. luokkaan.

IPOR-kokeiden tottelevaisuus-/ketteryysosuuden hyväksytyt suoritus (vähintään 70 pistettä) rinnastetaan kansallisen rauniokokeen tottelevaisuus-/ketteryysasuorituksiin, ja IPOR-rauniokokeen A-luokan koulutustunnuksuoritus oikeuttaa osallistumaan kansallisen rauniokokeen B-luokkaan.

Jos Suomessa asuva koira on suorittanut palvelus- tai pelastuskoirakokeen 1- tai A-luokan kokeen hyväksytysti ulkomailla suorittamatta sitä ennen käyttäytymiskoetta, tulee sen kuitenkin suorittaa käyttäytymiskoe hyväksytysti kotimaassa ennen osallistumistaan ko. koelajin 2- tai B-luokkaan. Ulkomailla asuva koira voi osallistua Suomessa siihen koeluokkaan, johon sillä kilpailukirjan mukaan on osallistumisoikeus, suorittamatta käyttäytymiskoetta.

Sama ohjaaja voi ohjata kokeessa vain yhtä koira, ellei koeohjeessa ole toisin määrätty. IPO-, Mondioring-, FH- ja BH-kokeissa sama ohjaaja saa ohjata enintään kahta koira. Kansallisessa A/B-pelastuskoirakokeessa ohjaaja voi ohjata kahta koira, ja kansallisessa rauniokokeessa ohjaaja voi ohjata kahta koira, kunhan ne ovat eri luokissa. IPOR-kokeessa ohjaaja voi ohjata useampaa koira. Kaikissa tapauksissa kahden tai useamman koiran ohjaaminen edellyttää, että tämä on koejärjestelyjen puolesta mahdollista.

Puhelinilmoittautumisen päätteeksi ilmoittautujalle kerrotaan, minä päivänä ilmoittautuminen Virkku.net-palveluun sulkeutuu, eli mihin päivään mennessä hänen tulee maksaa osallistumismaksu ja tehdä ilmoittautumisen palveluun.

Puhelinilmoittautumisen tulisi olla noin viikko ennen Virkkuun ilmoittautumisen sulkeutumista, jotta kilpailijalla on aikaa maksaa ilmoittautumismaksu ja tehdä ilmoittautuminen. Määräaika on ilmoitettava koiranohjaajalle selkeästi mainitsemalla päivämäärä ja kellonaika, jotta asiasta ei jää epäselvyyttä.

Mikäli puhelinilmoittautuja ei maksa ilmoittautumismaksua ja tee ilmoittautumista Virkku.net -palveluun määräaikaan mennessä, hän menettää oikeuden osallistua kokeeseen ja hänen tilalleen voidaan ottaa toinen. Tästä syystä ilmoittautumisten vastaanottajan tulee ottaa muutamia halukkaita varalle, joille voi ilmoittaa, jos koepaikka vapautuu. Virkkuun ilmoittautumisen määräajan umpeuduttua ilmoittautumistiedot on pyydettävä esim. sähköpostilla ja kokeen sihteerin on lisättävä osallistujan tiedot Virkku.net-palveluun.

Mikäli kokeeseen ei ole osallistujamäärärajoitusta, saa kokeeseen aina ilmoittautua suoraan Virkku.net-palvelussa. Virkkuun tarvittava salasana ilmoitetaan silloin koeilmoituksessa.

Ilmoittautuminen on molempia osapuolia sitova vasta, kun ilmoittautumismaksu on maksettu ja ilmoittautuminen tehty Virkku.net-palveluun. Mikäli yhdistys haluaa maksut maksettavaksi koepaikalla, jää mahdollisten poisjäämisten aiheuttama taloudellinen tappio yhdistyksen riskiksi.

Kaikille ilmoittautuneille lähetetään Virkku.netin kautta sähköpostilla automaattisesti vahvistus ilmoittautumisesta. Myöhemmin järjestäjän tulee lähettää kaikille osallistujille kilpailukirje, jossa on tarkat ajo-ohjeet koepaikalle sekä ohjeellinen aikataulu ja muut tarvittavat tiedot. Tämäkin kirje on mahdollista lähettää Virkku.net-palvelun kautta. Erityisesti käyttäytymiskokeeseen ilmoittautuneille tulee muistaa ilmoittaa, että koepaikalla tulee olla viimeistään puoli tuntia ennen kokeen alkua. Kilpailukirjeessä tulee muistuttaa koiran rokotusmääräyksistä sekä tunnistusmerkinnän luettavuudesta. Lisäksi on syytä muistuttaa rekisterikirjan, kilpailukirjan ja rokotustodistuksen mukaanotosta koepaikalle sekä antidopingsäännön asettamista rajoituksista.

Rokotusmääräykset

Kaikissa virallisissa palvelus- ja pelastuskoirakokeissa tulee noudattaa Suomen Kennelliiton kulloinkin voimassa olevia rokotusmääräyksiä. Mikäli koiran raivotauti- tai penikkatautirokotus on vanhentunut, se tulee uusua viimeistään kolme viikkoa ennen koetta, eli koira saa osallistua kokeeseen 22. päivä uusintarokotuksesta. Rokotusmääräykset voi tarkistaa Koiramme-lehdestä (ennen näyttelyilmoituksia) tai Kennelliiton verkkosivuilta.

Antidopingmääräykset

Kokeeseen ei saa osallistua sairas tai lääkitty koira. Lääkeaineiden varajoista on luettelo Kennelliiton verkkosivuilla. Rokotus- ja loishäätöaineet eivät sisälly dopingmääräyksiin.

Osallistumisen peruuttaminen

Kokeeseen ilmoittautuneella on oikeus peruuttaa osallistumisensa ja hänelle palautetaan osallistumismaksu, kun koira tai ohjaaja sairastuu ja tästä on lääkärintodistus. Kopio todistuksesta tulee lähettää kokeen järjestäjälle kolmen päivän kuluessa kokeen jälkeen. Myös nartun kiimasta tulee olla eläinlääkärintodistus, jotta kokeen järjestäjä palauttaa osallistumismaksun (koskee vain lajeja joihin kiimainen narttu ei saa osallistua).

Mikäli osallistuja ilmoittaa peruutuksesta hyvissä ajoin ennen koetta ja hänen tilalleen on mahdollisuus saada toinen osallistuja, on suotavaa, että järjestäjä palauttaa koemaksun peruuttaneelle.

Lisenssi ja Virkku.net

SPKL-lisenssi tuli myyntiin 1.12.2017. Kokeisiin ja kilpailuihin ilmoittautuvat koiranohjaajat voivat nyt ostaa itselleen lisenssin kokeisiin ja kilpailuihin Virkusta.

Lisenssin vaatimaan kokeeseen tai kilpailuun ei voi Virkussa ilmoittautua rekisteröitymättä, eikä ilman voimassa olevaa lisenssiä. Vastaavan koetoimitsijan ei tarvitse erikseen tarkistaa osallistujien lisenssejä.

Ohjaajan lisenssitieto tulee näkyviin kokeiden ja kilpailujen osallistujalistoissa. Voit katsoa ne näin: Mene kokeen/kilpailun tietoihin, ja valitse "Osallistujat". Seuraavaksi klikkaa "Excel". Osallistujalistassa osallistujan kohdalla näkyy lisenssityyppi.

Kokeiden listaukset - Suomen Palveluskoiraliitto r.y.

Kaikki Kokeet **Osallistujat** Luoksepäästävyys Sähköposti

Näytä kokeet, joissa status on: Siirrä kennelliittoon! Päivitä kennelliittoon Siirrä

Muokkaa	Laji	Lajitunnus
muokkaa	Rally-toko	RT yleinen (ALO, AVO, MES, VOI)

Kokeiden listaukset - Suomen Palveluskoiraliitto r.y.

Kaikki Kokeet Osallistujat Luoksepäästävyys Sähköposti Arvostelukaavakkeet Pöytäkirja Toimihenkilöt

Näytä kokeet, joissa status on: Siirrä kennelliittoon Päivitä kennelliittoon Siirrä kennelliittoon Tallennettu valmiiksi Odottaa julkaisua Näytä Tuomarkommentit Näytä Henkilöt

Muokkaa	Laji	Lajitunnus	Yhdistys	Lkm	Koe Alkaa	Paikkakunta	Status
muokkaa	Rally-toko	RT yleinen (ALO, AVO, MES, VOI)	Turun Seudun Kääpiokoirat ry	6	6.1.2018 00:00	Turku	Anomus on hyväksytty - Tulosten syöttö kesken Päivitä kenne

Turun Seudun Kääpiokoirat ry - RT yleinen - 6.1.2018 12:00-6.1.2018 11:30

Ilmoita Excel Tulosta

	Rekisterinumero	Nimi	Sukupu.	Rotu	Säkä	Lisenssi
1	FI22488/13	SLIOORIN CARELESS WHISPER	uros	bedlingtoninterrieri	40-50 cm	SPKL
2	FI21791/16	ADVENTURER'S HONESTY IS THE BEST POLICY	narttu	labradorinnoutaja		SPKL
3	FI49319/15	TIRHAN BEST BET	narttu	saksanpystykorva, kleinspitz, muut värit	20-40 cm	SPKL
4	FI54802/15	MALLORN'S GALLIANO	uros	labradorinnoutaja	Yli 50 cm	Kerta
5	FI20232/13	LUMIKUONO PAMPLONA JAMONA	narttu	schapendoes	40-50 cm	SPKL
6	FI48122/13	CABALLUS IRON HORSE	uros	kiharakarvainen noutaja	Yli 50 cm	SPKL

Jos lisenssitiedoissa ilmenee epäselvyyttä, ota yhteyttä kokeen tai kilpailun ylituomariin sekä Palveluskoiraliiton toimistoon, toimisto@palveluskoiraliitto.fi.

Osallistumisen peruuttaminen

Yksi tehtävä vastaaville koetoimitsijoille tulee lisenssin myötä: 1.1.2018 alkaen, kun osallistuja poistetaan osallistujalistalta, kirjataan Virkkuun myös peruutuksen syy (esim. "ei ilmestynyt paikalle", "perui", "ohjaaja sairastunut, lääkärintodistus toimitettu", "koira loukkaantunut, eläinlääkärintodistus toimitettu").

- Ohjaajan tietojen kohdalta klikkaa "poista", kirjaa peruutuksen syy, ja klikkaa "Poista osallistuja listalta".

Perunut osallistuja poistuu yhdistykselle näkyvästä listasta, kuten nytkin. Kaikki peruutetut koeilmoittautumiset tallentuvat Virkun järjestelmänvalvontaan, josta Palveluskoiraliiton toimisto näkee myös kertalicenssin ostajat. SPKL palauttaa kertalicenssimaksun, jos syynä on kyseisen koe-/kilpailulajin säännöissä hyväksytty poisjäämisen syy. Palautus merkitään, jolloin Virkusta näkyy, milloin maksu on palautettu.

Palveluskoiraliitto palauttaa kertalicenssin maksun siis ainoastaan siinä tapauksessa, että poisjäämisen syy on kyseisen koe-/kilpailulajin säännöissä hyväksytty. Huomioitavaa on, että jos koe- tai kilpailujärjestäjä päättää palauttaa ilmoittautumismaksun, vaikka peruutuksen syy ei ole koe-/kilpailulajin säännöissä hyväksytty, tämä ei tarkoita sitä, että myös kertalicenssimaksu palautuu.

Kokeen tai kilpailun peruuntuminen

Jos ohjaajalla on kertalicenssi ja koe/kilpailu perutaan, Palveluskoiraliitto palauttaa lisenssimaksun. Kertalicenssimaksu palautetaan myös tilanteessa, jossa koe tai kilpailu siirretään, eikä ohjaaja voi osallistua uutena ajankohtana.

- Koetoimitsija: kirjaa peruutuksen syy (esim. "uusi pvm ei sovi") ja poista ohjaaja siirretyn kokeen/kilpailun osallistujalistalta.

Kun koetoimitsija ilmoittaa koiran kokeeseen

Joissakin tilanteissa vastaava koetoimitsija hoitaa ilmoittautumisen koiranohjaajan puolesta, esim. jälki-ilmoittautumisen kohdalla.

Kun vastaava koetoimitsija ilmoittaa ohjaajan ja koiran kokeeseen tai kilpailuun, ilmoitettavan ohjaajan tulee olla rekisteröitynyt Virkku-käyttäjä ja lisenssin tulee olla voimassa.

1. Ilmoita henkilö kokeeseen: anna rekisteröityneen ohjaajan sähköpostiosoite ja klikkaa HAE.

- a) Jos henkilö on rekisteröitynyt ja hänellä on lisenssi: lisää koiran tiedot, luokka ja mahdolliset omistajan tiedot (rekisteröityneen käyttäjän tiedot tulee automaattisesti).
- b) Jos henkilöllä ei ole voimassa olevaa lisenssiä, et voi ilmoittaa häntä kokeeseen tai kilpailuun. Ota yhteyttä ohjaajaan.
- c) Jos henkilön sähköpostiosoitteella ei löydy rekisteröitynyttä Virkku-käyttäjää, pyydä ohjaajalta tieto millä sähköpostiosoitteella hän on rekisteröitynyt Virkkuun.

2. Ilmoita ulkomaalainen ohjaaja -valinta: täytä koiran ja ohjaajan tiedot. Ulkomaalaiselta ohjaajalta ei vaadita rekisteröitymistä tai lisenssiä.

Lisätietoja lisenssistä: <http://www.palveluskoiraliitto.fi/palveluskoiraliitto/lisenssi.html>

8. YHTEYDENPITO KOETOIMITSIJAN, RATAMESTAREIDEN, SIHTEERIN JA TUOMAREIDEN VÄLILLÄ
Kokeesta vastaava toimitsija tai ylitoimitsija huolehtii koeorganisaation tiedottamisesta. Hän kokoaa toimikunnan palaveriin heti osallistujamäärän selvittyä. Myös vastaavalle tuomarille ilmoitetaan osallistujamäärä heti ilmoittautumisajan päätyttyä.

Jokainen ratamestari ottaa yhteyttä oman lajinsa avustajiksi lupautuneisiin henkilöihin ja tarkistaa, että kaikki lupautuneet ovat edelleen käytettävissä. Samalla sovitaan ratojen teon aikataulu ja kuka tekee mitä, missä ja milloin.

Kokeen ylitoimitsija ilmoittaa kokeesta vastaavalle tuomarille koiramäärät lajeittain ja luokittain. Tällöin voidaan sopia tuomaritehtävien jaosta.

Viimeistään viikkoa ennen koetta tulee ottaa kaikkiin tuomareihin yhteyttä ja varmistaa, että he muistavat edelleen lupautuneensa ko. kokeeseen tuomariksi. Heille tulee ilmoittaa arvosteltavien koirien määrä ja laji/luokka, jonka he arvostelevat. Tuomareiden on myös hyvä tietää, ketkä heistä suorittavat kokeen alussa koirien tarkastuksen. Arvostelevia tuomareita kutsuttaessa tulee huomioida, että tuomari saa arvostella koepäivän aikana enintään 36 suoritusta.

Tuomari saa arvostella saman päivän aikana enintään

- 18 koiran tottelevaisuus- ja maasto-osuutta kansallisessa jälki- ja viestikokeessa
- 12 koiran tottelevaisuus- ja maasto-osuutta kansallisessa haku- ja etsintäkokeessa
- 18 koiran käyttäytymiskokeen tottelevaisuus- ja suhtautuminen liikenteeseen -osuutta
- 36 tottelevaisuussuoritusta tai kansallisen jälki- tai viestikokeen maasto-osuussuoritusta
- 18 kansallisen haku- tai etsintäkokeen maasto-osuussuoritusta
- 12 koiran suoritukset kansallisessa rauniokokeessa tai IPOR-kokeessa (tottelevaisuus-, ketteryys- ja maasto-osuudet)
- 12 koiran suoritukset A/B-pelastuskoirakokeessa
- 12 koiran suoritukset IPO-kokeessa
- 36 IPO-kokeen A-, B- tai C-osuutta
- 36 Mondioring-kokeen luokan 1 suoritusta
- 18 Mondioring-kokeen luokan 2 tai 3 suoritusta.

Valjakkohiihtokokeessa ei ole koiramäärärajoitusta.

9. KOKEEN AIKATAULU

Heti koiramäärän selvittyä ylitoimitsija laatii kokeen aikataulun yhteistyössä kokeen ratamestareiden kanssa. Kokeissa tulee pyrkiä siihen, että kaikki koelajit päättyvät mahdollisimman samanaikaisesti. Näin minkään lajin osallistujille ei jää palkintojenjakoon pitkää odotusaikaa.

Aikataulun laatimisessa tarvitaan erityisesti juuri kyseisen lajin ja maastojen tuntemusta, jotta aikataulusta saadaan realistinen ja mielekäs. Tottelevaisuusosuudessa tuomari arvostelee 4–5 koiraa tunnissa. Jälkien teko tulee suunnitella siten, että osallistujat eivät joudu tarpeettomasti odottamaan jälkien vanhenemista, eikä tuomari joudu ajallisesti mahdottoman tehtävän eteen. Jälkikokeen osallistujia ei saa viedä maastoon ennen kuin jäljet on tehty. Maastoihin ja suorituspaikasta toiseen siirtymiset tulee ottaa aikataulua laadittaessa huomioon. Henkilö- ja esine-etsintään tulee varata aikaa siten kuin kaikki koirat käyttäisivät enimmäisajan tehtävän suorittamiseen. Lisäksi tulee huomioida, että tuomari antaa suullisen arvostelun jokaisen suorituksen jälkeen. Jälkikokeessa tulee myös varata tuomarille aikaa jäljelle lähtöjen suulliseen arvosteluun. Etsintäkokeen aikataulu tulee laatia ratamestarin kanssa, koska usean erilaisen maasto-osuuden suorittaminen voi viedä paljon ylimääräistä aikaa valmistelujen ja siirtymisten vuoksi.

Mondioring-kokeessa luokan 1 suoritus kestää 10-15 minuuttia, luokan 2 suoritus 20-25 minuuttia ja luokan 3 suoritus noin 40 minuuttia. Mondioring-kokeessa osallistujien suoritusjärjestys arvotaan luokittain, ja jos kokeeseen osallistuu kiimainen narttu, suorittaa se oman koesuorituksensa luokkansa tai koko kokeen viimeisenä.

Aikatauluun vaikuttaa eniten se, jos kokeessa on rajoitus tottelevaisuuden perusteella. Tällöin kyseisen lajin ja luokan kaikkien koirien tulee suorittaa ensin tottelevaisuusosuus ja vasta sen jälkeen voidaan aloittaa maasto-osuuden suoritukset. Tottelevaisuusosuuden nopeuttamiseksi koirat voidaan jakaa useammalle tuomarille, mikäli käytettävissä on myös useampi tottelevaisuuskenttä. Saman lajin ja luokan koirat voidaan jakaa useamman tuomarin arvosteltavaksi, jos koiria on enemmän kuin kymmenen.

Maasto-osien suoritusjärjestys arvotaan. Jäljet saa arpoa vasta, kun jäljentekijät ovat lähteneet jälkien tekoon.

Kokeen aikataulua suunniteltaessa on otettava huomioon myös kokeen ajankohta ja sääolosuhteet. Kesähelteellä on todennäköisesti parempi aloittaa aamusta raskaat maasto-osuudet samoin kuin jälkikokeet syksyllä marjastusaikaan. Näin luodaan koirille paremmat olosuhteet ja mahdollisuudet osoittaa osaamistaan ilman kohtuutonta ulkopuolista häiriötä. Jälkikokeita suunniteltaessa syksyllä ja aikaisin keväällä on myös otettava huomioon auringon nousun ajankohta. Erikoisjäljen kolmen tunnin vanhenemisaika määrittää sen, milloin koe alkaa. Jos jäljentekijät pääsevät tekemään jälkiä vasta klo 8.00 jälkeen, ei ole mielekäästä kutsua kilpailijoita koepaikalle jo klo 9.00, koska he joutuvat todennäköisesti odottelemaan yli kaksi tuntia ennen kuin ensimmäinenkään koira pääsee aloittamaan suoritukset.

Aikataulusta tulee tehdä kokeen järjestäjille ja toimihenkilöille oma versio, jossa näkyvät suunnitellut maastojen valmisteluajat, suoritusten alkamisajat, mahdolliset tauot jne. Kokeeseen osallistujille ja yleisölle jaetaan aikataulu, jossa on eri lajien suoritusten alkamisajat sekä mahdolliset kokoontumisajat.

10. KOKEEN LOMAKKEET

Kokeessa tarvittavat lomakkeet ovat saatavissa Virkku.netistä. Palvelus- ja pelastuskoirakokeet tulee anoa Virkku.net-palvelun kautta sähköisellä koeanomuslomakkeella. Palveluskoiraliiton hallitus hyväksyy pääsääntöisesti kaikki anotut koesääntöjen mukaiset kokeet. Mikäli anomuksessa on jokin virhe tai puute, liiton toimistosta otetaan yhteyttä anovaan yhdistykseen ja pyydetään tarkistamaan ja korjaamaan mahdollinen virhe tai puute. Tätä varten anomuksessa on ehdottomasti oltava sähköpostiosoite, johon yhteydenotot voidaan osoittaa.

Tiedot myönnettyistä kokeista julkaistaan Virkku.netin koekalenterissa. Kokeen anoneen yhdistyksen tulee tarkistaa koetietojen oikeellisuus ja ottaa välittömästi yhteyttä liiton toimistoon, mikäli koe puuttuu koekalenterista tai kokeen tiedoissa on jokin virhe. Koe on virallinen, kun sen tiedot on julkaistu Virkku.netissä.

Kokeen esitetyt arvostelulomakkeet voi tulostaa Virkku.netistä. Arvostelulomakkeet ovat lajikohtaisia. Tuomarit käyttävät arvostelulomaketta arvostelun apuna ja merkitsevät koiran saaman osasuorituksen loppuarvosanan ja pisteet lomakkeeseen. Sihteeri laskee osasuoritusten pisteet yhteen ja tarkistaa pistemäärän oikeuttaman palkintosijan sekä sen, oikeuttaako pistemäärä koulutustunnukseen. Tämän jälkeen sihteeri kirjaa tulokset koirien kilpailukirjoihin, tulosluetteluihin ja Virkku.netin koepöytäkirjaan. Arvostelulomakkeita tai niiden kopioita ei saa antaa, eikä näyttää kokeeseen osallistujille tai muille henkilöille.

Mondioring-kokeessa tuomarille ja hänen sihteerilleen on oltava tulostettuna yhdet arvostelulomakkeet/koira. Sähköiset arvostelulomakkeet tulee olla kopioituna Virkku.net-palvelusta toimistosihteerin käyttöön. Toimistosihteerillä tulee olla käytössään tietokone ja tulostin, jotta kentällä täytetty arvostelu saadaan puhtaaksikirjoitettua ja tulostettua koeohjeen vaatimassa ajassa katsojien ja kilpailijoiden luettavaksi. Yksi tuloste arvostelusta jaetaan myös kilpailijalle kilpailukirjan jakamisen yhteydessä.

Viestikokeessa tarvitaan myös viestilipukkeet, jotka ovat tulostettavissa Virkku.net-palvelusta. Lipuketta käytetään kokeen maasto-osuudessa ja siihen merkitään koiran lähtö- ja saapumisajat kokeen aikana ja koira kuljettaa sitä kaulapannassaan olevassa kotelossa.

Valjakkohiihtokokeissa ei ole käytössä varsinaisia arvostelulomakkeita, vaan sihteerin tulee laatia lähtölistat, joihin merkitään arvonnin jälkeen koirien lähtöajat ja näitä listoja kopioidaan tarvittava määrä käytettäväksi sekä lähdössä että maalipaikalla. Aika ilmoitetaan valjakkohiihdossa minuutteina ja sekunteina tai jos käytössä on sähköinen ajanotto, niin aika ilmoitetaan korkeintaan 0,1 sekunnin tarkkuudella.

Käyttäytymiskokeissa ja 1-luokan kokeissa tulee koepaikalla olla myynnissä kilpailukirjoja. Kilpailukirjat tulee tilata Showlinkin verkkokaupasta noin kaksi viikkoa ennen koetta. Jokaisella kokeeseen osallistujalla tulee olla kilpailukirja, lukuun ottamatta käyttäytymiskoeetta. Käyttäytymiskokeen osallistuja saa päättää, haluaako hän ostaa koiralleen kilpailukirjan vai ei. Jos koiralla ei käyttäytymiskokeessa ole kilpailukirjaa, merkitään kokeen tulos koiran rekisterikirjaan tai omistajatodistukseen. Saksanpaimenkoirilla voi olla käytössään joko Saksanpaimenkoiraliiton punainen tai Palveluskoiraliiton sininen kilpailukirja. Koiralla voi olla vain yksi kilpailukirja, johon kaikki sen koetulokset merkitään.

Tulokset kirjataan erillisten ohjeiden mukaan. Tulokset kirjataan Palveluskoiraliiton antamien ohjeiden tarkkuudella ja tavalla.

Sihteeri voi kirjata tulokset Virkku.net-palveluun joko koepaikalla tai kokeen jälkeen kotona. Jos tulokset kirjataan järjestelmään vasta kokeen jälkeen, tulee koepaikalla täyttää koetuloslomake vähintään kahtena kappaleena. Toinen tuloslomake annetaan kokeesta vastaavalle tuomarille, jotta hän voi koepöytäkirjat tarkastessaan todeta, että tulokset on kirjattu oikein hyväksyttävään koepöytäkirjaan. Tuomari hyväksyy Virkku.net-palveluun kirjatun koepöytäkirjan ja toimihenkilölomakkeen kirjautumalla Virkkuun omilla tunnuksillaan. Toimihenkilölomakkeeseen kirjataan kokeessa toimineet tuomarit sekä suojele- ja Mondioring-kokeiden kilpailuavustajat.

Koepaikalla tulee olla myös seuraavat lomakkeet:

- Ilmoitus erimielisyydestä, jota käytetään, jos kilpailija haluaa tehdä valituksen
- Vahinkoilmoitus purematapauksesta, joka tulee täyttää, jos kokeeseen osallistuva koira käyttäytyy aggressiivisesti pyrkien puremaan tai puree ihmistä, tai puree toista koiraa, ja sille esitetään kilpailukieltoa
- Kennelliiton lomake: Ilmoitus koiran vihaisesta käyttäytymisestä, joka tulee täyttää, jos koira osoittaa aggressiivisuutta, mutta sille ei esitetä kilpailukieltoa. Tämä lomake lähetetään Kennelliitolle.

Kokeen järjestävän yhdistyksen tulee säilyttää kokeen arvostelulomakkeet vähintään yhden vuoden ajan.

11. KOEPAIKAN JÄRJESTELYT

Kokeen lähestyessä ylitoimitsijan tulee suunnitella koepaikan järjestelyt ja pystyttää tarvittava määrä viittoja ja opastekylttejä, jotta toimitsijat, osallistujat ja yleisö löytävät koepaikan ja tarvittavat toimintapisteet vaivattomasti. Vaikka kokeeseen osallistujille lähetetään ajo-ohjeet koepaikalle, on syytä viitoittaa koepaikan lähimmät risteykset erityisesti silloin, jos koepaikka on pienen ja huomaamattoman sivutien varressa. Ajo-ohjeiden lisäksi on annettava koepaikan tarkka osoite navigaattorin käyttöä varten. Koepaikalla on myös syytä merkitä autojen paikoitusalue sekä koirien ulkoilutusalueet. Toimisto ja WC ovat eniten kysyttäviä kohteita koepaikoilla, joten nämä kannattaa myös merkitä selkeästi. Lämpimällä ilmalla järjestäjän tulee varata vettä myös koirien juomapullojen ja -kuppien täyttöön. Jos koepaikalla ei ole käytettävissä WC:tä, vesipistettä tai esim. kanttiniä, tulee tästä olla maininta kilpailukirjeessä.

Tuomareille tulee varata päivän ajaksi syötävää ja juotavaa sekä maastoon että tottelevaisuuskentälle. On myös hyvä muistaa niitä tuomareita, jotka ovat koko päivän maastossa, että heillekin riittää ruokaa päivän päätteeksi.

Mikäli Kennelliiton dopingvalvoja ilmoittaa, että kokeessa tullaan ottamaan koirista dopingnäytteitä, tulee kokeesta vastaavan toimitsijan varata hänen käyttöönsä seuraavat tarvikkeet:

- paikka, jossa koirien virtsanäytteet voidaan ottaa
- pöytä ja tuoli asiapapereiden täyttämistä varten
- käsienpesumahdollisuus (puhdas vesi, pesuaine ja kertakäyttöpyyhkeitä)
- puhdasta vettä koirien juottamiseen.

Dopingvalvojan avuksi tulee järjestää muutama avustaja, jotka valvovat näytteenottoon määrättyjä koiria niin kauan, kunnes näyte on saatu.

Mikäli kokeesta vastaava tuomari epäilee jonkin koiran ohjaajan rikkoneen dopingmääräyksiä, tulee järjestäjän kutsua koepaikalle eläinlääkäri ottamaan koirasta dopingnäyte.

Kokeen ylitoimitsijan tulee huomioida kaikki kokeen eri tapahtumien vaatimat järjestelyt. Kokeen aikana tapahtuvat toiminnot ovat

- kokeen toimihenkilöiden saapuminen koepaikalle
- toimiston ja kanttiinin valmistelut
- ajo-ohjeiden ja opasteiden asettaminen paikoilleen ajoissa, autojen paikoitus
- kokeeseen ilmoittautuminen (toimisto)
- koirien ulkoilutusalueet ja mahdolliset kielletyt alueet
- koirien tarkastukset
- vastaava tuomari tarkastaa tottelevaisuuskentät ja saa selvitykset maasto-osuuksien valmisteluista
- maastojen valmistelut ja avustajamäärien tarkastukset sekä lopullisen osallistujamäärä ilmoitus ratamestareille
- arvokilpailuissa kokeesta vastaava tuomari tarkastaa koeradat ennen koepäivää
- tuomaripalaveri
- kokeen avaaminen ja selvitys kokeen kulusta
- suorituspaikoille siirtyminen opastetusti
- toimihenkilö- ja tuomariruokailut
- tuloslaskenta ja tulosten julkaisu
- palkintojenjako
- suorituspaikkojen siivous ja ajo-opasteiden poisto
- selvitys yhdistyksen hallitukselle kokeen kulusta ja taloudesta.

12. KOKEEN SIHTEERIN TEHTÄVÄT

Kokeen sihteeri huolehtii kokeen tuloslaskennasta ja tulosten kirjaamisesta. Kokeen sihteerin ensimmäinen tehtävä on yleensä ottaa vastaan ilmoittautumiset, jos kokeessa on ensin puhelinilmoittautuminen. Heti ilmoittautumisajan umpeuduttua hänen tulee ilmoittaa kokeeseen ilmoittautuneiden koirien määrät lajeittain ja luokittain ylitoimitsijalle ja sopia hänen kanssaan, kuka on yhteydessä kokeen vastaavaan tuomariin, ratamestareihin ja arvosteleviin tuomareihin. Myös kokeen vastaavalle tuomarille ilmoitetaan koiramäärä heti ilmoittautumisen päätyttyä.

Kokeen osallistujaluettelon saa julkaista vasta ilmoittautumisajan päätyttyä. Ennen ilmoittautumisajan päättymistä ilmoittautuneiden koirien ja ohjaajien nimiä ei saa kertoa. Koelueita koskeviin kysymyksiin vastaa kokeen tiedusteluihin vastaavaksi yhteyshenkilöksi koelmoitukseen merkitty henkilö (miehellään ylitoimitsija). Käytäntönä on, ettei kokeiden suorituspaikkoja ilmoiteta. Kilpailijoille voidaan ilmoittaa ainoastaan suojelukoekiden jälkien ja erikoisjäljen jälkialueiden maastopohja, eli onko jälki multapellolla, kesannolla, oraalla jne.

Sihteerin tulee tarkastaa Virkku.net-palvelusta, että koira on ilmoitettu lajiin ja luokkaan, joka kokeessa on, ja että koiralla on oikeus osallistua ko. lajiin ja luokkaan (koiran ikä + hyväksytyt tulokset alemmissa luokissa). Lisäksi on tarkastettava, ettei kokeessa ko. koelajia ja luokkaa arvosteleva tuomari ole jäävi arvostelemaan kyseistä koiraa (jääviyssääntö). Mikäli koira on ilmoitettu kokeeseen, johon se ei saa osallistua, tulee ilmoittautuminen maksuineen palauttaa. Sihteerin tulee myös tarkastaa yhdistyksen rahastonhoitajalta, että kaikki ilmoittautumismaksut ovat tulleet yhdistyksen tilille.

Mikäli kokeeseen on ensin puhelinilmoittautuminen, tulee sihteerin ottaa muutamia koiria jokaiseen luokkaan varalle, jotta osallistujamäärä saadaan täydennettyä, jos osa paikan varanneista ei tee ilmoittautumista Virkku.netiin tai peruu osallistumisensa.

Sihteeri lähettää kaikille kokeeseen ilmoittautuneille koiranohjaajille Virkku.netin kautta sähköpostina kilpailukirjeen, joka sisältää ajo-ohjeen ja kokeen alustavan aikataulun sekä yhteystiedot. Viesti on hyvä välittää myös kaikille tuomareille.

Sihteeri arpoo koirille tottelevaisuussuoritusjärjestyksen lajeittain ja luokittain, ja merkitsee luetteloihin koirille sen mukaiset tottelevaisuusnumerot. Koirat listataan lajeittain ja luokittain numerojärjestykseen, ja näitä listoja kopioidaan siten, että ainakin seuraavissa toimenpiteissä tällainen luettelo on käytettävissä:

- koirien luoksepäästävyuden, tunnistusmerkinnän ja kiiman tarkastus
- tuloslaskenta
- tuloslistan lisääminen ilmoitustaululle
- palkintojenjako.

Luettelossa tulee olla seuraavat tiedot sekä paikat pisteiden merkitsemiseen:

- koiran nimi, rotu ja sukupuoli
- rekisterinumero
- tunnistusnumero
- ohjaajan nimi/nimet
- tottelevaisuusosuuden pisteet
- maasto-osuuden eri suorituksen pisteet (A ja C tai jälki ja esineet jne.)
- loppupisteet
- koulutustunnus
- sijoitusnumero.

Showlinkin verkkokaupasta tulee tilata seuraavat tarvikkeet hyvissä ajoin ennen koetta:

- kilpailukirjat
- koulutustunnukset (muissa lajeissa pronssi-hopea-kulta, FH1 = hopeanvärinen ja FH2 = kullanvärinen)
- PK-tunnusvaljaita.

Tarvittavat lomakkeet voi tulostaa Virkku.net-palvelusta, tai tarvittaessa Kennelliiton verkkosivuilta.

Ennen koepäivää sihteeri tulostaa arvostelulomakkeet Virkku.netistä esitäytettyinä ja jakaa lomakkeet kansioihin tuomareittain.

Koepöytäkirjat täytetään Virkku.netissä, ja mikäli koepaikalla on tietokone ja verkkoyhteys, voi pöytäkirjaan kirjata koetulokset heti koepaikalla ja vastaava tuomari voi myös saman tien omilla tunnuksillaan hyväksyä pöytäkirjan ja kokeen toimihenkilölomakkeen.

Sihteeri ja kokeesta vastaava toimitsija sopivat, kuka hankkii kokeen palkinnot. Yleensä kokeissa palkitaan kolme parhaiten sijoittunutta, mutta yhdistys voi palkita useammankin sijoittuneen. Koiria, jotka eivät ole saaneet hyväksytyä koetulosta, ei palkita.

Jos kyseessä on vähänkin suurempi koe, tulee aikataulusta kirjoittaa kirjallinen ohje, joka kopioidaan ja jaetaan kaikille koepaikalla kilpailukirjan toimistoon jättäville osallistujille.

Sihteerin tulee huolehtia, että koepaikalle tulevat mukaan mm. seuraavat tarvikkeet:

- arvostelulomakkeet
- koepöytäkirjat ja kokeen toimihenkilöluettelo
- kilpailukirjoja myytäväksi
- osallistujaluettelot
- PK-tunnusvaljaita myytäväksi
- koulutustunnuksia palkinnoksi hyväksytyn tuloksen saavuttaneille
- arvostelukansiot ja kynät tuomareille (Huom! Vesisateella lyijykynä)
- arpalippuja (maastojen arvonta)
- tottelevaisuusosuuden kilpailij numerot
- mikrosirunlukulaite

- koesääntökirja
- starttirevolverit (kokeen mukainen, vähintään yksi, mutta varalaitte olisi hyvä olla olemassa)
- ajanottokelloja (viestikoe, henkilöhaiku, esine-etsintä, Mondioring jne.)
- osallistujien ilmoittautumislomakkeet (mahd. protesti tai muu epäselvyys)
- kyniä, paperia, sakset, teippiä yms. tarvikkeita
- ensiapulaukku (laastaria, särkytabletteja, sidontatarpeita jne.)
- lomakkeet *Vahinkoilmoitus purematapauksesta* (Palveluskoiraliiton sivuilta) ja muutoksenhaku-menettelylomake *Ilmoitus erimielisyydestä* (Kennelliiton sivuilta) sekä *Ilmoitus koiran vihaisesta käyttäytymisestä* (Kennelliiton sivuilta).

Sihteerin tulee olla koepaikalla viimeistään tuntia ennen kokeen ilmoitettua alkamisaikaa. Ennen koiranomistajien ilmoittautumisten vastaanottamista on hyvä selvittää kokeen vastaavalta tuomarilta tai ylitoimitsijalta, missä, milloin ja kuka suorittaa koirien tarkastukset.

Sihteeri ottaa vastaan koiranohjaajilta kilpailukirjat ja tarkistaa koirien rokotukset sekä suojelukokeissa ohjaajien suojelulisenssit. Hän antaa koiranohjaajalle tottelevaisuusosuudessa käytettävät numerot ja kokeen aikataulun, sekä kertoo koiranohjaajalle, missä ja milloin on koirien tarkastus.

Sihteeri merkitsee osallistujaluetteloihin poissaolevat koirat ja ilmoittaa ne kokeen vastaavalle tuomarille ja ylitoimitsijalle ennen tuomaripalaveria. Sihteeri poistaa tuomarikansioista poissaolevien arvostelulomakkeet. Tuomaripalaverissa tuomareille jaetaan arvostelukansiot ja -lomakkeet. Maasto-osuuteen lähteille tuomareille jaetaan lisäksi arpaliput ja kellot yms. tarvikkeet.

Sihteeri kirjoittaa osallistujien kilpailukirjoihin valmiiksi koepaikan ja -ajan sekä lajin ja luokan, johon koira osallistuu. Työtä helpottaa, kun pitää kilpailukirjat nipuissa lajeittain ja luokittain sekä kirjoittaa jokaisen kirjan väliin kirjaa korkeamman paperisuikaleen, jonka ylälaidassa on ko. koiran tottelevaisuusosuuden suoritusnumero.

Kun tuomarit tuovat arvostelulomakkeet toimistoon, merkitsee sihteeri saavutetut pisteet osallistujaluetteloon ja ilmoitustaululle (tiedoksi yleisölle). Sihteeri ei tarkista tuomarin eri suorituksen osista antamien pisteiden ja loppupisteiden täsmäämistä, vaan huomioi vain tuomarin merkitsemän loppupistemäärän.

Kun lajin kaikki osasuoritukset on tehty ja arvostelulomakkeet on toimitettu toimistoon, sihteeri laskee eri osasuorituksista saadut pisteet yhteen ja kirjoittaa loppupisteet osallistujaluetteloon sekä tarkistaa, oikeuttaako saavutettu tulos koulutustunnukseen ja onko se 1-, 2- vai 3-tulos. Sen jälkeen tuloksen saaneiden pisteitä verrataan saman lajin ja luokan koirien kesken ja todetaan kunkin koiran saavuttama sijoitus. Sijoitus merkitään vain hyväksytyyn tuloksen saavuttaneille.

Yleisölle näkyvää tuloslistaa tulee täydentää mahdollisimman ajantasaisesti, jotta mahdolliset virheet tulevat esille ajoissa. Sihteeri kirjaa tulokset kilpailukirjoihin. Kokeen vastaava tuomari vahvistaa nimikirjoituksellaan valmiit kilpailukirjat.

Sihteeri ja kokeesta vastaava toimitsija valmistelevat palkinnot jakoa varten. Palkinnot tulee merkitä selvästi, jotta jako tapahtuu vaivattomasti. Sihteeri jakaa osallistujille kilpailukirjat ja tarkistaa, että kaikki tottelevaisuusnumerot on palautettu toimistoon.

Tuomarit täyttävät matkalaskulomakkeen ja antavat sen sihteerille yhdistyksen rahastonhoitajalle toimitettavaksi. Palveluskoirakokeissa on käytäntönä ollut kysyä tuomarilta etukäteen hänen laskuttamansa kulukorvauksen suuruus. Korvaus voi olla oman auton käytöstä enintään verottajan hyväksymä korkein veroton kilometrikorvaus. Päivärahoja ei PK-kokeissa ole yleensä maksettu. Palveluskoiraliitto maksaa pelastuskoirakokkeiden tuomareiden matkakorvaukset suoraan tuomareille.

Kokeen jälkeen yhdistyksen tulee maksaa koemaksu Palveluskoiraliitolle. Koemaksu käsittää anomismaksun, joka peritään jokaisesta kokeesta, sekä häntärahan, joka peritään jokaisesta kokeeseen osallistuneesta koirasta. Maksu tulee suorittaa liiton tilille heti kokeen jälkeen. Koemaksujen suuruus ja maksuohjeet löytyvät

Virkkunet-palvelusta. Kansallisista pelastuskoirakokeista sekä SM-kilpailuista ei peritä koemaksua eikä hantarahaa.

Koesihteerin tulee ilmoittaa yhdistyksen rahastonhoitajalle kokeessa olleiden koirien määra ja maksuperusteet. SPL-kokeista maksetaan koemaksu vain käyttäytymiskokeeseen osallistuneista koirista ja maksun suorittaa SPL.

13. KOEPÖYTÄKIRJAN TÄYTTÖOHJE

Koepöytäkirja täytetään Virkkunetissä ja lähetetään sitä kautta liitolle. Kun sihteeri on täyttänyt koepöytäkirjan ja toimihenkilölomakkeen, hän lähettää asiasta tiedon kokeen vastaavalle tuomarille. Kun vastaava tuomari on tarkastanut ja hyväksynyt pöytäkirjan ja toimihenkilölomakkeen, Virkku lähettää automaattisesti maksulinkin koemaksun maksamista varten. Palveluskoiraliiton toimisto tarkastaa pöytäkirjan koemaksun maksamisen jälkeen ja julkaisee tulokset sekä siirtää ne Kennelliitolle, jos kaikki on kunnossa.

14. KOULUTUSTUNNUKSET JA TULOSRAJAT

Virkkunetissä täytettävässä pöytäkirjassa ja koirien kilpailukirjoissa käytetään seuraavia koulutustunnuksia ja tulosrajoja. Virkkunet-palvelussa järjestelmä täyttää ne automaattisesti syötettyjen pisteiden mukaan, vain sijoitus tulee merkitä erikseen ko. kohtaan.

Kokeen tunnus	Koulutustunnus
PAHA = hakukoe	HK1, 2 tai 3
PAJÄ = jälkikoe	JK1, 2 tai 3
PAEJ = erikoisjälkikoe	FH1 tai 2 tai IPO-FH
PAEK = etsintäkoe	EK1, 2 tai 3
PAKK = käyttäytymiskoe	BH
PASU = suojelukokeet	IPO1, 2 tai 3
PAMR = Mondioring	MR1, 2 tai 3
PAVI = viestikoe	VK1, 2 tai 3
PAVH = valjakkohiihto	--
PAOP = opastuskoe	--
PESO = pelastuskoirien soveltuvuuskoe (IPOR)	jälki RH-F E, haku RH-FL E, raunio RH-T E
PEKO-T = kansallinen pelastuskoirakoe A/B tai B/A	PEKO-T
PEJÄ = IPOR-pelastusjälkikoe	IPOR RH-F A tai B
PEHA = IPOR-pelastushakukoe	IPOR RH-FL A tai B
PERA = kansallinen pelastuskoirien rauniokoe	--
IPOR-rauniokoe	IPOR RH-T A tai B

Mondioring-kokeessa koulutustunnuksen saamiseen vaaditaan:

Luokka 1: vähintään 160 pisteen tulos (80 % kokonaispistemäärästä), kahdesta eri kokeesta

Luokka 2: vähintään 240 pisteen tulos (80 % kokonaispistemäärästä), kahdesta eri kokeesta

Luokka 3: vähintään 320 pisteen tulos (80 % kokonaispistemäärästä), yhdessä kokeessa

Tulosten pisterajat, kun maksimipistemäärä on 300:

1-tulos = vähintään 90 % lopputuloksen enimmäispisteistä (270–300 p ja koulutustunnus)

2-tulos = vähintään 80 % lopputuloksen enimmäispisteistä (240–269 p ja koulutustunnus)

3-tulos = IPO-kokeessa vähintään 70 % lopputuloksen enimmäispisteistä (210–239 p ja koulutustunnus) ja kansallisten lajien kokeissa vähintään 70 % totelevaisuusosuuden enimmäispisteistä ja vähintään 75 % maasto-osuuden enimmäispisteistä (220–239 p ja koulutustunnus)

0-tulos = vähemmän kuin 70 % (75 %) ja/tai ei koulutustunnusta

Nollatulokset merkitään kaikille koirille, jotka eivät ole saaneet koulutustunnukseen oikeuttavaa tulosta, myös hylätyille ja keskeyttäneille.

Käyttäytymiskokeessa kilpailukirjaan kirjoitetaan *tulos hyväksytty* tai *tulos ei hyväksytty* sekä hyväksytyille koulutustunnus BH. Pöytäkirjaan täytetään Virkun ohjeiden mukaan tottelevaisuus- ja suhtautuminen liikenteeseen -osuuksien kohdalle hyväksytty/hylätty. Alasvetovalikon "valitse hylkäämisen tai keskeytyksen syy" kohta "hylätty" valitaan vain siinä tapauksessa, että koira on hylätty esim. aggressiivisuuden, arkuuden tai tottelemattomuuden vuoksi.

Muissa koelajeissa kilpailukirjaan merkitään koeosien pisteet ja loppupisteet sekä saavutettu koulutustunnus, tulos (1, 2 tai 3) ja sijoitus (vain hyväksytyt tulokset). Jos tulos ei oikeuta koulutustunnukseen, merkitään viiva.

Jos tuomari keskeyttää suorituksen, kirjataan siihen mennessä saavutetut pisteet kilpailukirjaan ja koepöytäkirjaan. Lisäksi molempiin kirjataan tieto *tuomari keskeytti* ja keskeytyksen syy.

Jos koiranohjaaja keskeyttää suorituksen (luopuu), kirjataan siihen mennessä saavutetut pisteet kilpailukirjaan ja koepöytäkirjaan. Lisäksi molempiin kirjataan tieto *ohjaaja luopui*.

Jos koira hylätään kokeessa käytöshäiriöiden takia, tulee hylkäyksen syy merkitä sekä koiran kilpailukirjaan, että Virkku.netin koepöytäkirjaan. Tällöin kaikki koiran saavuttamat pisteet nollaantuvat ja lopputulos on 0. Jos koiralle esitetään kilpailukieltoa, vastaavan tuomarin tulee tehdä siitä kirjallinen esitys Palveluskoiralii-tolle. Kilpailukieltoesityksestä tehdään merkintä koiran kilpailukirjaan ja koiran kilpailukirja lähetetään liitolle kilpailukieltoesityksen kanssa (lomake "Vahinkoilmoitus purematapauksesta").

Koira suljetaan pois kokeesta, jos käy ilmi, että se ei täytä kokeen osallistumisvaatimuksia. Esimerkkinä vanhentuneet rokotukset tai rokotustodistuksen puuttuminen, ja tunnistusmerkinnän puuttuminen. Kokeen pöytäkirjaan ja koiran kilpailukirjaan tehdään merkintä "suljettu kokeesta".

15. MUISTILISTAT

1. Kokeesta vastaavan toimitsijan tehtävät

Ennen koetta

- vastaavan tuomarin kutsuminen
- kokeen anominen
- koetoimikunnan nimittäminen
- koepaikan ja tottelevaisuuskentän varaaminen
- maastoalueiden etsiminen ja lupien anominen
- neuvottelu ratamestareiden kanssa ja koekäytäntöjen tarkistus
- tuomareiden kutsuminen
- kokeen sihteerin tehtävätuntemuksen tarkistus
- tottelevaisuus- ja ketteryystelineiden tarkistus ja kunnostus
- koevälineiden ja -tarvikkeiden tarkistus ja hankinta
- ilmoittautumisten saavuttua yhteydenpito vastaavaan tuomariin ja arvostelutehtävien jako tuomareille sekä ilmoitus tuomareille tehtävästä ja koiramäärästä
- kokeen aikataulun laatiminen
- toimikunnan yhteispalaveri, toimintojen tarkistus
- palkintojen hankinta
- koepaikan valmistelu, ajo-opasteet ja viitoitukset.

Koepäivänä

- ensimmäisenä koepaikalla
- koirien tarkastusten järjestäminen
- tottelevaisuuskentän tarkistus yhdessä vastaavan tuomarin kanssa

- tarkistaa, että ratamestarit toimivat suunnitelmien mukaisesti
- tuomaripalaveri
- kokeen avaus ja osallistujien ohjeistus
- maastoon lähtöjen valvominen
- aikataulun valvominen
- tuloslaskennan valvominen
- neuvoa ja auttaa ongelmatilanteissa
- antaa yhdistyksen puolesta selvitys järjestelyistä mahdollisissa erimielisyystilanteissa
- palkintojenjaon järjestäminen
- kiitospuhe.

Kokeen jälkeen

- valvoa, että maastoalueet siivotaan siihen kuntoon, missä ne olivat ennen koetta
- valvoa, että koepaikka siivotaan siihen kuntoon, missä se oli ennen koetta
- koetoimikunnan loppupalaveri (saunailta tms.)
- selvitys kokeesta yhdistyksen hallitukselle.

2. Kokeen sihteerin tehtävät

Ennen koetta

- tarvike tilaus (Showlink)
- mahdollisten puhelinilmoittautumisten vastaanotto
- vahvistusilmoitus ja ajo-ohje koepaikalle Virkku.netin kautta osallistujille ja tuomareille
- osallistujaluetteloiden teko
- kokeen lomakkeiden tulostaminen Virkku.netistä
- arvostelulomakkeiden esitäyttö, jos niitä ei tulosteta Virkku.netistä
- koepäivänä tarvittavien välineiden ja papereiden tarkistus
- tulostaulu yleisölle
- rokotusmääräysten tarkistus.

Koepäivänä

- ilmoittautumisten vastaanotto, rokotusten tarkastus ja kilpailunumeroiden jako
- tulos- ja tarkistusluetteloiden kirjoitus
- avustava henkilö koirien tarkastukseen
- tuomareiden arvostelulomakkeiden tarkistus ja jako
- kilpailukirjojen kirjoitus
- arvostelulomakkeiden vastaanotto ja tuloslaskenta
- tarvikkeiden myynti osallistujille
- tulostaulun päivitys yleisölle
- tuloslistan kirjoitus palkintojenjakoon
- tulosten kirjaaminen kilpailukirjoihin ja Virkku.netiin
- Mondioring-kokeessa tulosten kirjaaminen kentällä sekä tulosten puhtaaksi kirjoittaminen toimistossa
- vastaavan tuomarin allekirjoitusten hankkiminen kilpailukirjoihin
- tuomareiden matkalaskujen kerääminen
- palkintojenjaon valmistelu
- palkintojenjaossa avustaminen
- kilpailukirjojen jakaminen
- tottelevaisuusnumeroiden kerääminen osallistujilta.

Kokeen jälkeen

- koepöytäkirjojen lähetys Virkku.netin kautta vastaavan tuomarin vahvistettavaksi. Vastaavan tuomarin vahvistuksen ja koemaksun maksamisen jälkeen liitto hyväksyy tulokset Virkku.netissä
- koemaksujen maksaminen Palveluskoiraliitolle
- arvostelulomakkeiden arkistointi
- tilitykset ja selvitykset maksuista yhdistyksen rahastonhoitajalle
- koepapereiden ja -tarvikkeiden tarkastus ja säilytys seuraaviin kokeisiin.

3. Ratamestarit

Ennen koetta

- koemaastojen valinta ja lupien hankinta
- avustajien nimeäminen
- maastoalueiden kartat
- koemaastoihin tutustuminen ja rata-alueiden suunnittelu
- aikataulun suunnittelu ylitoimitsijan kanssa
- tarvikkeiden hankinta ja valmistelu
- kaaviokuvat alueista ja kirjalliset ohjeet avustajille
- tuomarin hyväksyntä suunnitellulle radalle
- maastojen valmistelu ja merkintä, myös vara-alueet ja opasteet.

Koepäivänä

- maastolupa, kartat ja muut ko. lajin välineet ja tarvikkeet suorituspaikalle mukaan (tee lista)
- koemaastojen valmistelu ja ratojen tarkastus ennen suorituksia
- avustajien opastaminen
- juomat ja eväät avustajille ja tuomarille
- tuomarin ja kilpailijoiden ohjaaminen koepaikalle
- radan esittely tuomarille
- tuomarin avustaminen suoritusten aikana
- avustajien valvonta ja ohjeistus suoritusten aikana
- ratojen purkaminen suoritusten jälkeen
- alueen siistiminen
- selvitys kokeen kulusta kokeesta vastaavalle toimitsijalle.

16. LIITTEET

1. Kokeen anomuslomakenäkymä Virkku.net-palvelussa
2. Koepöytäkirjanäkymä Virkku.net-palvelussa
3. Kilpailukirja (malli)
4. Rotuluettelo

Liite 1. Kokeen anomuslomakenäkymä Virkku.net-palvelussa

Kokeen anominen

Lisätty/muokattu /

Anomuksen tila Anojan käsittelyssä ▾

Tulospalvelu Tulospalvelu käytössä

Yhdistys Suomen Palveluskoiraliitto r.y. ,SPKL ▾ ✕ ✓

Muut järjestävät yhdistykset

Alkamisaika Kokeen alkamispäivä Kokeen alkamisaika

Päättymisaika Kokeen päättymispäivä Kokeen päättymisaika

Paikkakunta Valitse paikkakunta / kirjoita osa nimestä ▾ ✕

Kennelpiiri

Koepaikka Syötä koepaikan tiedot

Nimi Koetapahtuman nimi esim. Piirinmestaruuskoe

Lajitiedot

Koetyyppi Koiratanssi Luonnetesti LTE MH-kuvaus Palveluskoirakoe Pelastuskoirakoe ✓
 Rally-toko Tottelevaisuuskoe Valjakkohiihto

Valitse lajit Erikoisjälkikoe PAEJ
 Etsintäkoe PAEK
 Hakukoe PAHA
 IPO PASU
 IPO FH IPO-FH
 Jälkikoe PAJÄ
 Käyttätymiskoe PAKK
 Mondioring PAMR
 Opastuskoe PAOP
 Viestikoe PAVI

Rajoitukset **Rajoitukset**
 Etusija järjestävän yhdistyksen jäsenillä
 Koiramäärää koskeva rajoitus - enintään ennalta ilmoitettu määrä koiria
 Muu määrää koskeva rajoitus - vain määrätty määrä parhaita koiria tottelevaisuudesta maasto-osuuteen
 Muu määrää koskeva rajoitus - karsintakokeiden perusteella valitut koirat
 Rotuun perustuva rajoitus - vain nimetyille rodulle
 Rotuun perustuva rajoitus - etusija nimetyillä rodulla
 Etusija nimetyin rotujärjestön tai -yhdistyksen jäsenille
 Etusija yhdistysten ja/tai rotujärjestöjen nimeämille joukkueille

Kokeen tyyppi Valitse kokeen tyyppi ▾ ✕

Kokeesta vastaava tuomari	Valitse tuomari	▼ ✕
Ulkomainen Vastaava tuomari	☐	
Kokeesta vastaava koetoimitsija	Valitse koetoimitsija	▼ ✕
	+ Lisää arvostelutuomari	
Arvostelutuomarit		

Ilmoittautumisten vastaanotto

[🔄 Täytä omat tiedot](#)

Nimi	Etunimi	Sukunimi
Sähköposti	Sähköpostiosoite	
Puhelin	Puhelinnumero	
Kokeessa on tilaa	☐	Kokeessa on tilaa
	<small>Tätä voi käyttää markkinoimaan koetta, jos vaikuttaa siltä, että osallistujia ei tule tarpeeksi.</small>	
Koe on täynnä	☐	Koe on täynnä
Koe on täynnä -info	<p><small>Syötä tähän lisätieto, jos koe on täynnä. Tämä näytetään vain mikäli yo. kenttä on valittuna. Esim. AVO-luokkaan mahtuu vielä tms.</small></p>	
Ilmoittautumisaika	<p><small>Syötä tähän selitys, esim. 1.1. mennessä tai 1.1.2019 klo 18-20</small></p>	

Tiedustelut

[🔄 Sama kuin edellä](#)

Nimi	Etunimi	Sukunimi
Sähköposti	Sähköpostiosoite	
Puhelin	Puhelinnumero	

Ilmoittautuminen Virkkuun

	☐	Ilmoittautuminen alkaa	Alkamisaika
	☐	Ilmoittautuminen päättyy	Päättymisaika
Salasana	Ilmoittautumisen salasana		

Maksutiedot

Osallistumismaksu	0.00	€
IBAN-tilinumero	IBAN-tilinumero	
Viite	Viitenumero	
☹️ Maksulinkin vastaanottaja	<p>Syötä koe-/testimaksun + häntärahojen maksajan sähköpostiosoite</p> <p><small>Tarvitaan mikäli maksaja ei ole Virkun yhdistyskäyttäjä.</small></p>	
Kokeen www-sivut	www-sivut	
Lisätietoja kilpailijalle	<p>Syötä tähän kilpailijalle tarkoitetut lisätiedot</p>	
Lisätietoja Liitolle	<p>Syötä tähän liitolle tarkoitetut lisätiedot</p>	
Tallennus	Tallenna anomus	

Liite 2. Koepöytäkirjanäkymä Virkku.net-palvelussa

Tulosten syöttäminen Tulosta Pdf [Takaisin](#)

Syötä tulokset

Koepäivä ja ajat 27.5.2017 10:00 - 27.5.2017 16:00
Paikkakunta/paikka Kitee, Kitee

Osallistujan tiedot

Koira
Ohjaaja

Lajin nimi	Lajitunnus	Luokka	Lajiryhmä
IPO	PASU	☐ 1 ☐ 2 ☒ 3	Palveluskoirakoe
IPO3			
Nimi	Pisteet	Max-pisteet	Alue min p.
Jälki A	<input type="text" value="81"/>	81/100	70.00
Tottelevaisuus B	<input type="text" value="94"/>	94/100	70.00
Suojelu C	<input type="text" value="95"/>	95/100	70.00
Yhteensä: 270 / 300			

Arvostelu

Selitys	Pisteraja	Arvosana
1. Palkinto	270.00	1
2. Palkinto	240.00	2
3. Palkinto	210.00	3

Tulos 270
VIK
Sijoitus
Keskeytys/hylkäys:
Lisätietoja
Status Tulos on syöttämättä Syöttö on kesken Tulos on valmis

[Tallenna](#)

Liite 4. Rotuluettelo

Rotukoodi	Rotulyhenne	Rotu
7	AT	Airedalenterrieri
286	AMST	Amerikanstaffordshirenterrieri
46	APP	Appenzellinpaimenkoira
287	AKK	Australiankarjakoira
293	AK	Australiankelpie
342	APK	Australianpaimenkoira
44	BE	Beauceron
15.1	BPG	Belgianpaimenkoira, groenendael
15.2	BPL	Belgianpaimenkoira, laekenois
15.3	BPM	Belgianpaimenkoira, malinois
15.4	BPT	Belgianpaimenkoira, tervueren
45	BRP	Berninpaimenkoira
144	B	Bokseri
297	BC	Bordercollie
191	BV	Bouvier
171	BVDA	Bouvier des ardennes
113	BR	Briardi
343	CC	Cane corso
332	CV	Ceskoslovensky vlcak
263	CLN	Chesapeakekelahdennoutaja
296	CSK	Collie, sileäkarvainen
156	CPK	Collie, pitkäkarvainen
153	DK	Dalmatiankoira
143	D	Dobermanni
292	DA	Dogo argentino
47	EPK	Entlebuchinpaimenkoira
336	ESV	Espanjanvesikoira
223.1	HKK	Hollanninpaimenkoira, karkeakarvainen
223.2	HLK	Hollanninpaimenkoira, lyhytkarvainen
223.3	HPK	Hollanninpaimenkoira, pitkäkarvainen
190	HW	Hovawart
289	IL	Islanninlammaskoira
87	KAT	Katalonianpaimenkoira
110	KKN	Kiharakarvainennoutaja
111	KN	Kultainennoutaja
122	LB	Labradorinnoutaja
298	LR	Lagotto romagnolo
226	LANDS	Landseer
284	LPK	Lapinporokoira
238	M	Mudi
312	NSN	Novascotiannoutaja
271	PC	Partacollie
176	PP	Picardienpaimenkoira
251	PON	Polski owczarek niz inny
37	PV	Portugalivesikoira
138	PYPL	Pyreneittenpaimenkoira, lyhytkarvainen
141	PYPP	Pyreneittenpaimenkoira, pitkäkarvainen
146	RH	Rhodesiankoira
147	RW	Rottweiler
135	RLK	Ruotsinlapinkoira
166	SP	Saksanpaimenkoira

166.1	SP	Saksanpaimenkoira, pitkäkarvainen
93	SERRA	Serra de airesinpaimenkoira
121	SKN	Sileäkarvainen noutaja
182.1	SN	Snautseri, musta
182.2	SN	Snautseri, pippuri & suola
189	SLK	Suomenlapinkoira
181.1	SS	Suursnautseri, musta
181.2	SS	Suursnautseri, pippuri & suola
901	TP	Tsekinpaimenkoira
347	VP	Valkoinen paimenkoira
327	VMT	Venäjänmustaterrieri